

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

VEJLEDNING TIL EFTERUDDANNELSESUDVALG

Vejledning om udvikling, beskrivelse og godkendelse af
arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelser

Februar 2015

Forord

Denne vejledning er den senest opdaterede version af vejledning til efteruddannelsesudvalg om udvikling, beskrivelse og godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelser. Denne nye opdatering har til formål at sikre overensstemmelse med den ændrede Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. fra marts 2014 og den nye Bekendtgørelsen om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. fra juni 2013. Vejledningen er målrettet efteruddannelsesudvalgene.

Vejledningen er endvidere blevet opdateret på baggrund af resultaterne fra den af VEU-rådet nedsatte arbejdsgruppe om beskrivelsessystemet, som afsluttede sit arbejde i september 2014. Arbejdsgruppen foreslog en række ændringer i AMU-beskrivelsessystemet, som er blevet indarbejdet i denne vejledning. Ændringerne drejer sig primært om beskrivelse af den handlingsorienterede målformulering og muligheden for angivelse af niveau i arbejdsmarkedsuddannelser, redaktionelle ændringer samt mærkning af uddannelsesstrukturer m.m.

Da VEU-rådet løbende igangsætter initiativer, der skal kvalitets- og fremtidssikre AMU's uddannelses tilbud, bør brugere af denne vejledning være opmærksomme på, at vejledningen løbende vil blive opdateret. Dette vil fremgå af måneden for udgivelsen.

Der blev i december 2013 udsendt en tilsvarende vejledning til offentlige og private uddannelsesinstitutioner, som er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser. Begge vejledninger kan findes i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet "Vejledninger".

Tilsammen beskriver vejledningerne den samlede proces fra uddannelsesudvikling til gennemført og evalueret arbejdsmarkedsuddannelse og arbejdsdelingen mellem efteruddannelsesudvalg, uddannelsesinstitutioner og Undervisningsministeriet.

I Uddannelsesadministration.dk under menupunktet "Vejledninger" findes der endvidere vejledninger til den administrative og tekniske håndtering af arbejdsmarkedsuddannelser og FKB.

Indholdsfortegnelse

1. Vejledningens formål og indhold	6
2. Efteruddannelsesudvalgenes hovedopgaver i forhold til AMU-målgruppens kompetenceudvikling	8
2.1 Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater	9
2.2 Efteruddannelsesudvalgenes ansøgning om tilskud til udvikling af fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL-puljen)	10
2.3 Efteruddannelsesudvalgenes samarbejde med de faglige udvalg	11
2.4 Efteruddannelsesudvalgenes samarbejde med Undervisningsministeriet	11
3. Udvikling og beskrivelse af nye fælles kompetencebeskrivelser	12
3.1 Beskrivelsessystemets rammer for efteruddannelsesudvalgenes udvikling og beskrivelse af fælles kompetencebeskrivelser	12
3.2. Udvikling og beskrivelse af en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).....	14
3.2.1 Titel.....	14
3.2.2 Jobområde.....	14
3.2.3 Tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK).....	16
3.2.4 Kernemål og moder-FKB - udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser.....	17
3.2.5 Tilkobling af allerede godkendte arbejdsmarkedsuddannelser eller enkeltfag.....	18
3.2.6 Tilkobling af uddannelser fra fælleskataloget	19
3.2.7 Uddannelsesstrukturer	19
3.2.8 Koordinering ved udvikling af en fælles kompetencebeskrivelse.....	20
3.3 Godkendelse af fælles kompetencebeskrivelser (FKB)	21
3.4 Ændringer i fælles kompetencebeskrivelser(FKB)	21
3.5 3-års reglen for fælles kompetencebeskrivelser (FKB)	22
3.5.1 Redaktionelle justeringer i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB)	23
4. Udvikling, godkendelse og tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag .	24
4.1 Opgavefordelingen mellem efteruddannelsesudvalg og uddannelsesinstitutioner ved udvikling og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser	24
4.2 Processen fra uddannelsesbehov til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser	25
4.2.1 Konkurrenceklausulen	26

4.2.2 Undersøgelse og helhedsvurdering af uddannelses tilbud hos private og offentlige udbydere	27
4.2.3 Revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og konkurrenceklausulen	27
4.2.4 Kompetenceudvikling, der ikke kan rummes inden for AMU	28
4.2.5 Sådan kan efteruddannelsesudvalgene medvirke til at undgå misbrug af AMU	28
4.3 Udvikling og beskrivelse af en arbejdsmarkedsuddannelse	29
4.3.1 Unik kode	30
4.3.2 Titel/kort titel	30
4.3.3 Niveaumarkør i arbejdsmarkedsuddannelser	31
4.3.4 Normeret/vejledende max. varighed	32
4.3.5 Handlingsorienteret målformulering	32
4.3.6 Formkrav til handlingsorienterede målformuleringer	33
4.3.7 Kvalifikationer i den handlingsorienterede målformulering	33
4.3.8 Målgruppen	34
4.3.9 Afholdelsesformer og tilrettelæggelse – vejen ad hvilken	34
4.3.10 Lærerkvalifikationer	35
4.4 Krav til bedømmelse	35
4.5 Bevistekst	35
4.5.1 Afkrydsningsfelt i bevisteksten	36
4.5.2 Multiplanuddannelser	36
4.6 Spørgsmål til de fælles kvalitetssikringsredskaber, VisKvalitet.dk	36
4.7 Certifikatuddannelser	36
4.7.1 Forudgående proces for indsendelse af ansøgning om certifikatuddannelser	37
4.8 Tekst til indberetning til UG.dk	38
4.8.1 WEB-søgetekst	38
4.8.2 Målgruppe	39
4.8.3 Mål	39
4.8.4 Varighed	39
4.8.5 Eksamen	39
4.9 Indplacering i Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring	40
4.9.1 Indplacering i DKLL af eud-enkeltfag tilkoblet en fælles kompetencebeskrivelse	40
4.10 Takstindplacering	40
4.10.1 Undervisningstaxameter	41
4.10.2 Bygnings- og fællesudgiftstaxameter	42
4.10.3 Fastsættelse af deltagerbetaling (normpris)	43
4.10.4 Takstindplacering af IT-uddannelser	44
4.11 Enkeltfag tilkoblet fælles kompetencebeskrivelser	44
4.11.1 Hvilke fag kan optages som enkeltfag i FKB?	44

4.11.2 Identitet mellem arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.....	44
4.11.3 Tilkobling af enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelse	45
4.12 Koordinering ved udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser	45
4.13 Godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og tilkobling til en fælles kompetencebeskrivelse herunder 6-ugers fristen.....	46
4.14 Ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser.....	46
4.15 3-års reglen for arbejdsmarkedsuddannelser	47
5. Oversigt over efteruddannelsesudvalgenes opgaver i relation til udvikling og godkendelse af fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser.....	48
6. Efteruddannelsesudvalgenes øvrige opgaver.....	50
6.1 Læreruddannelse.....	50
6.2 Undervisningsmateriale.....	50
6.3 FKB 2735 Fælleskataloget.....	52
6.3.1 Fremmedsprog i AMU	52
6.3.2 Førstehjælp i AMU.....	53
6.4 FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog.....	53
6.4.1 Arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede	54
6.5. Garantikurser på EfterUddannelse.dk.....	55
6.6 Lokale uddannelsesudvalg.....	55
7. Oversigt over lovgrundlaget.....	57
7.1 Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.....	57
7.2 Lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.....	57
7.3 Deltagervilkår/VEU-godtgørelse mv.....	58
8. Bilag	59
Bilag 1: Certifikatuddannelser	59
Bilag 2: Undervisningsmaterialer – udvikling og offentliggørelse.....	64

1. Vejledningens formål og indhold

Denne vejledning om udvikling, beskrivelse og godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelse retter sig mod efteruddannelsesudvalgene og efteruddannelsesudvalgenes sekretariater.

Vejledningen giver en samlet beskrivelse af regelsættet omkring efteruddannelsesudvalgenes bidrag til at realisere formålet i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. om, at arbejdsmarkedsuddannelserne – i kombination med beskæftigelse og uddannelse efter anden lovgivning – skal dække samfundets behov for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

Vejledningen præciserer opgavefordelingen mellem efteruddannelsesudvalg, uddannelsesinstitutioner og Undervisningsministeriet.

Arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i et særligt beskrivelsessystem bygget op omkring fælleskompetencebeskrivelser (FKB'er). Beskrivelsessystemet er udviklet med henblik på

- at skabe overblik over de mange uddannelsesmuligheder i AMU,
- at sikre den bedst mulige resurseudnyttelse ved, at uddannelser udviklet i AMU kan anvendes i erhvervsuddannelserne og omvendt,
- at opnå en enkel og hurtig administrativ godkendelse af nye arbejdsmarkedsuddannelser, så tiden fra et udekket uddannelsesbehov på arbejdsmarkedet konstateres, til der kan udbydes et kursus på området, bliver så kort som mulig.

Med beskrivelsessystemet realiseres hensigterne med reformen af arbejdsmarkedsuddannelserne i 2003. Reformen havde blandt andet til formål at skabe gennemsigtighed og åbenhed i den erhvervsrettede kompetenceudvikling for voksne, brugervenlig fleksibilitet og faglig målretning, lokale tilpasningsmuligheder, dynamisk udvikling af uddannelsesområdet samt enkel og hurtig administration.

Vejledningens kapitel 2 beskriver efteruddannelsesudvalgenes opgaver i forhold til AMU-målgruppens kompetenceudvikling.

Kapitel 3 sætter fokus på efteruddannelsesudvalgenes udvikling og beskrivelse af nye fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er), især beskrivelsen af jobområdet og de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er).

Kapitel 4 beskriver efteruddannelsesudvalgenes udvikling og beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser og tilkobling af udvalgte enkeltfag fra erhvervsuddannelserne med udgangspunkt i jobområder og tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

Kapitel 5 sammenfatter indholdet i kapitel 2, 3 og 4.

Kapitel 6 handler om efteruddannelsesudvalgenes øvrige opgaver i forhold til at sikre kvaliteten i uddannelsesindsatsen.

Kapitel 7 giver en oversigt over lovgrundlaget for AMU.

Kapitel 8 indeholder relevante bilag om certifikatuddannelser og udvikling af undervisningsmaterialer.

Kapitel 3 og 4 kan med fordel læses sideløbende med de tekniske vejledninger til administration af AMU i Uddannelsesadministration.dk. Vejledningerne findes under menupunkt "Vejledninger" i Uddannelsesadministration.dk.

2. Efteruddannelsesudvalgenes hovedopgaver i forhold til AMU-målgruppens kompetenceudvikling

Arbejdsmarkedsuddannelserne har til formål at give mulighed for, at ufaglærte og faglærte løbende kan udvikle deres faglige kompetencer i forhold til kravene på arbejdsmarkedet. Ufaglærte og faglærte kaldes også ”AMU-udviklingsmålgruppen”. AMU’s centrale funktion er at bidrage til at fastholde og videreudvikle arbejdsstyrkens kompetencer og sikre, at ufaglærte og faglærte er bedst muligt rustet til udfordringerne på nutidens og fremtidens arbejdsmarked.

Konkurrencedygtige private og offentlige virksomheder forudsætter et højt kompetenceniveau blandt medarbejderne. Med AMU stiller samfundet gode muligheder for kompetenceudvikling af medarbejderne til rådighed for dermed at bidrage til fortsat udvikling og vækst - ikke kun i den enkelte virksomhed, men i det danske samfund som helhed. AMU indtager dermed en central placering i forhold til behovet for livslang læring.

Der er fokus på at styrke voksen- og efteruddannelsesindsatsen (VEU) for alle på arbejdsmarkedet, herunder er der særligt fokus på de kortest uddannede på arbejdsmarkedet. Undersøgelser viser, at gruppen af ufaglærte deltager mindre i voksen- og efteruddannelse end andre og ofte underprioriteres, når virksomhederne lægger planer for uddannelse af deres medarbejdere, Samtidig er mange ufaglærte selv tilbageholdene med hensyn til at melde sig på kurssus. Men ufaglærte og faglærte, som ikke har udviklet deres kompetencer i løbet af deres arbejdsliv, er blandt de mest udsatte, når der sker omlægninger i virksomheders produktion, eller virksomheder lukker. AMU er et tilbud om kompetenceudvikling til de ufaglærte og faglærte med henblik på at sikre deres fastholdelse på arbejdsmarkedet til gavn for dem selv, deres virksomheder og samfundet.

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1](#) (uddrag)

Uddannelsesindsatsen har til formål i kombination med beskæftigelse og uddannelse efter anden lovgivning at dække samfundets behov for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

”Den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse skal

- 1) bidrage til at vedligeholde, udbygge og forbedre deltagernes kvalifikationer i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og bidrage til deltagernes videre kompetenceudvikling,
- 2) medvirke til at afhjælpe omstillings- og tilpasningsproblemer på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov på kortere og længere sigt,
- 3) give voksne muligheder for at forbedre såvel erhvervskompetencen som den personlige kompetence gennem mulighederne for at opnå grundlæggende formel kompetence inden for erhvervsrettet grunduddannelse.”

AMU realiseres i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og arbejdsmarkedets parter repræsenteret i efteruddannelsesudvalgene og i Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet) samt de

uddannelsesinstitutioner, som udbyder AMU. De forskellige roller og opgaver er fastsat i lovgivningen, men udvikles og udfoldes i det daglige samarbejde.

Efteruddannelsesudvalgenes opgaver er i lov¹ og bekendtgørelse² beskrevet som:

- Analysere behovet for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling hos voksne, herunder analysere uddannelsesbehov på områder med forventet lille deltagergrundlag (lovens§2)
- Udarbejde fælles kompetencebeskrivelser (lovens§2)
- Udvikle arbejdsmarkedsuddannelser (lovens§10)
- Udvælge relevante enkeltfag til optagelse i de fælles kompetencebeskrivelser (lovens§10)
- Bidrage til udvikling og fornyelse af fælles kvalitetssikringsredskaber (lovens§29)
- Drøfte antal lokale uddannelsesudvalg med de enkelte uddannelsesinstitutioner og udpege organisationsrepræsentanter til lokale uddannelsesudvalg efter indstilling fra organisationernes lokale afdelinger (lovens§9)
- Udvikle efteruddannelse for lærerne inden for de fælles kompetencebeskrivelser jobområder (bekendtgørelsens§15).

Efteruddannelsesudvalgene er nedsat af arbejdsmarkedets parter inden for større brancheområder. Det fremgår af forarbejderne til Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at der maksimalt bør være 15 efteruddannelsesudvalg. Oprettelse, nedlæggelse og opsplitning af efteruddannelsesudvalg godkendes af VEU-rådet. Der er pt. 11 efteruddannelsesudvalg.

Ved at placere uddannelsesudviklingen hos efteruddannelsesudvalgene har lovgiverne ønsket, at den ekspertise, som arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer har om jobudviklingen og uddannelsesbehovene på de ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked, har mulighed for at blive omsat til relevante og tidssvarende uddannelser, som både imødekommer her-og-nu-behov og uddannelsesbehov på længere sigt.

Efteruddannelsesudvalgene indberetter fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser til Uddannelsesadministration.dk, som er et online sagsbehandlingssystem, der giver alle interessenter adgang til samme data. Systemet medvirker til at skabe synlighed og overblik, og der findes vejledninger til den tekniske og administrative håndtering under menupunkt "Vejledninger" i Uddannelsesadministration.dk.

2.1 Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater

Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater varetager den daglige kontakt med Undervisningsministeriet og forestår udvikling og udarbejdelse af forslag til arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

¹ [Lovbekendtgørelse nr. 226 af 4. marts 2014, Bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

² [Bekendtgørelse nr. 724 af 21/06/2013 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

For efteruddannelsesudvalgene og deres sekretariater er det en kerneopgave at udvikle fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er) og arbejdsmarkedsuddannelser på områder, der ikke er dækket af anden offentlig eller privat uddannelse. Det forudsættes, at denne kerneopgave finansieres af arbejdsmarkedets parter.

Arbejdsmarkedets parter finansierer således sekretariaternes administration og opgaver vedrørende ansøgning, afrapportering, regnskabsaflæggelse mv. i forbindelse med udvikling af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Undervisningsministeriet kan med hjemmel i [§ 19 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) give tilskud fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelse mv. (UUL-puljen) til ekstern assistance til efteruddannelsesudvalgene til udvikling af FKB'er og arbejdsmarkedsuddannelser samt til udvikling af læreruddannelse og udvikling af undervisningsmaterialer og til analyser, evalueringer mv., der kan understøtte det konkrete udviklingsarbejde.

Efteruddannelsesudvalgene kan eventuelt søge dispensation til, at medarbejdere i sekretariatet kan stå for eller medvirke i udvikling af undervisningsmaterialer, læreruddannelse, analyser, evalueringer mv. Der gives ikke tilskud til, at sekretariatets medarbejders forestår eller deltager i udvikling af FKB'er eller arbejdsmarkedsuddannelser.

Endvidere kan Undervisningsministeriet give tilskud til efteruddannelsesudvalgenes deltagelse i udviklingsprojekter under den Tværgående Udviklingspulje (TUP). Efteruddannelsesudvalgenes involvering i udviklingsopgaver kan bidrage til en samlet videreudvikling og kvalitetssikring af AMU-systemet.

2.2 Efteruddannelsesudvalgenes ansøgning om tilskud til udvikling af fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL-puljen)

Undervisningsministeriet indkalder årligt efteruddannelsesudvalgenes ansøgning om tilskud fra Puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL-puljen) til den konkrete uddannelsesudvikling.

Efteruddannelsesudvalgene kan af denne pulje blandt andet søge om tilskud til analyse, evaluering og lignende af et jobområde med henblik på at afklare, om der er behov for at udvikle en ny fælles kompetencebeskrivelse (FKB). Udvalget kan endvidere søge tilskud til at udvikle en konkret FKB.

Efteruddannelsesudvalgene kan søge om tilskud til udvikling arbejdsmarkedsuddannelser, undervisningsmaterialer og læreruddannelser, der er knyttet til arbejdsmarkedsuddannelsen. Som et led i ansøgningen til UUL-puljen udarbejder efteruddannelsesudvalgene en arbejdsmarkedspolitisk redegørelse, der peger på tendenser og kompetencebehov på arbejdsmarkedet m.m..

I forbindelse med indkaldelse af ansøgninger til UUL-puljen og på baggrund af udvalgenes arbejdsmarkedspolitiske redegørelser vil efteruddannelsesudvalgene blive bedt om at forholde sig til udviklingen inden for deres respektive branche og således komme med vurdering af, om udviklingen inden for udvalgenes områder medfører faldende, uændret eller stigende aktivitet. Hvis Undervisningsministeriet ud fra efteruddannelsesudvalgets vurderinger er enig i, at der er et behov, som kan opfyldes inden for AMU's rammer, og hvis der er midler til rådighed, indstiller ministeriet ansøgningen til godkendelse efter at have indhentet en udtalelse fra VEU-rådet.

Godkendelsen af tilskud til udvikling af en FKB eller en arbejdsmarkedsuddannelse er ikke en forhåndsgodkendelse af den pågældende FKB eller arbejdsmarkedsuddannelse. Der skal efterfølgende søges om godkendelse af den færdigudviklede arbejdsmarkedsuddannelse eller FKB.

2.3 Efteruddannelsesudvalgenes samarbejde med de faglige udvalg

Arbejdsmarkedsuddannelserne og erhvervsuddannelserne har forskellige formål og målgrupper, men har berøringsflader på flere felter.

Det følger af lovgivningerne om arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser, at de to systemer kan og bør udnytte hinandens resurser. Arbejdsmarkedsuddannelser kan optages som fag i erhvervsuddannelserne, og fag i erhvervsuddannelserne kan optages i de fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er) i form af enkeltfag. Det er derfor nødvendigt, at efteruddannelsesudvalg og faglige udvalg holder hinanden løbende orienteret om nyudvikling og nedlæggelser af arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser.

2.4 Efteruddannelsesudvalgenes samarbejde med Undervisningsministeriet

Hvert efteruddannelsesudvalg har en kontaktperson i Undervisningsministeriets Center for de Erhvervsrettede Ungdoms- og Voksenuddannelsers Udvikling og Indhold (områdekonsulent), som varetager det løbende samarbejde mellem ministeriet og efteruddannelsesudvalget. Arbejdsdelingen mellem efteruddannelsesudvalg og områdekonsulent er båret af, at efteruddannelsesudvalget har den faglige ekspertise inden for de jobområder, som efteruddannelsesudvalget repræsenterer, mens områdekonsulenterne er eksperter i forhold til regler og rammer for AMU.

3. Udvikling og beskrivelse af nye fælles kompetencebeskrivelser

Det fremgår af lov om arbejdsmarkedsuddannelser, at uddannelserne beskrives i et særligt beskrivelses-system bygget op omkring fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er), der hver dækker et jobområde på de ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked.

FKB'er udvikles og beskrives af efteruddannelsesudvalgene og godkendes af Undervisningsministeriet efter udtalelse fra Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet).

En eller flere uddannelsesinstitutioner godkendes til at udbyde uddannelserne i en FKB.

AMU omfatter aktuelt ca. 150 FKB'er, som tilsammen har tilkøbt ca. 3.600 arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 2](#)

Efteruddannelsesudvalg (...) udarbejder på baggrund af udvalgenes analyser af behovet for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling hos voksne (...) forslag til kompetencebeskrivelser fælles for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats. De fælles kompetencebeskrivelser skal angive mål og rammer for den grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling for voksne og angive jobområder og de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer, samt de arbejdsmarkedsuddannelser og de enkeltfag, der kan bidrage til udviklingen af disse kompetencer. *Stk. 2.* Undervisningsministeren godkender de fælles kompetencebeskrivelser. Inden afgørelsen træffes, skal Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (...) udtale sig om forslaget.

[Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1.](#)

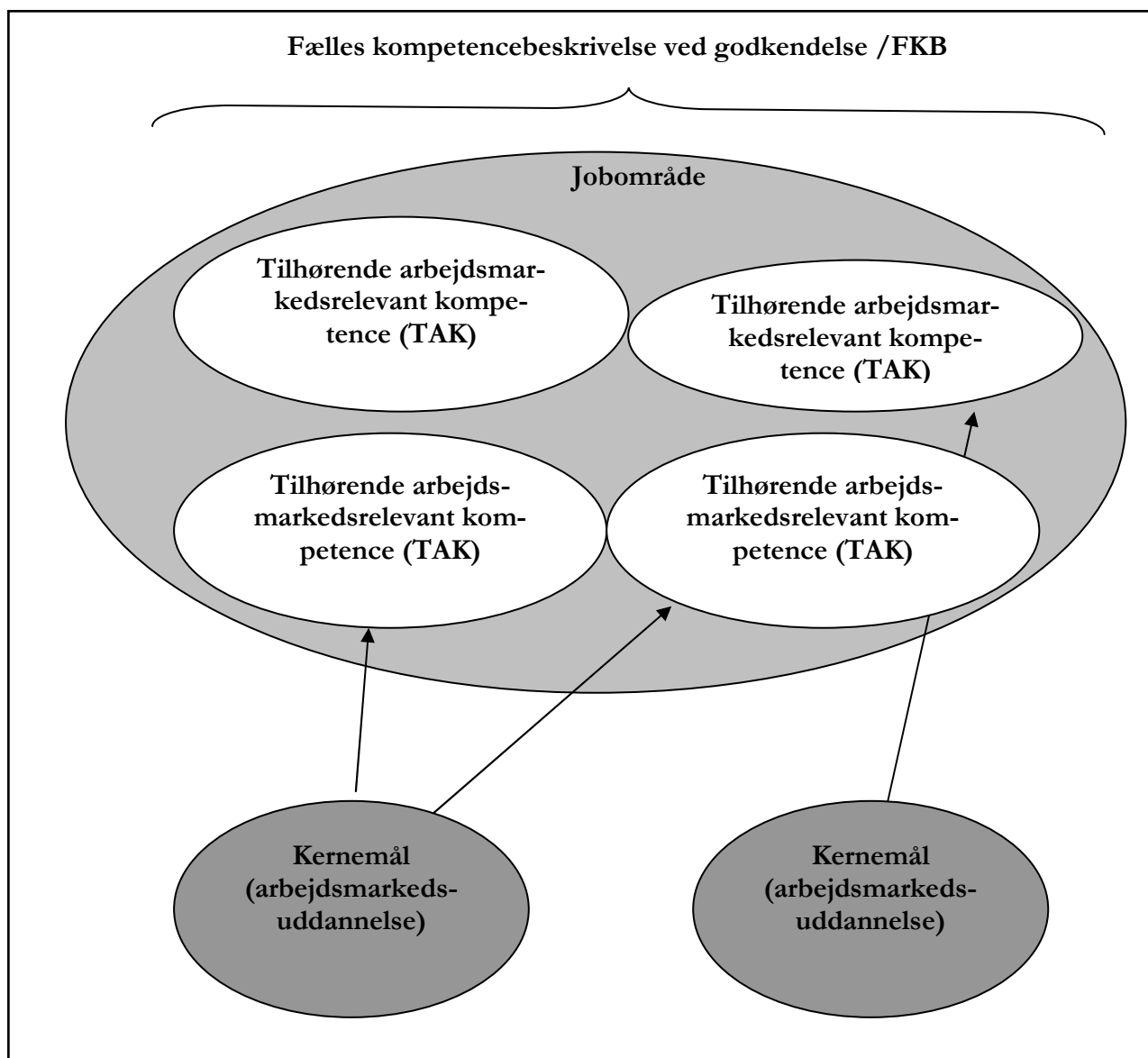
Fælles kompetencebeskrivelser er mål- og rammebeskrivelser for den grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling for voksne til og med erhvervsuddannelsesniveau.

3.1 Beskrivelsessystemets rammer for efteruddannelsesudvalgenes udvikling og beskrivelse af fælles kompetencebeskrivelser

Som nedenstående figur 1 viser, består en fælles kompetencebeskrivelse (FKB) ved godkendelsen af:

- et jobområde
- et antal tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)
- og et antal arbejdsmarkedsuddannelser, som er kernemål i forhold til de kompetencer, der er beskrevet i FKB'ens tilhørende TAK'er

Til en FKB kan der løbende udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser, tilkobles arbejdsmarkedsuddannelser udviklet til andre FKB'er, samt tilkobles enkeltfag fra erhvervsuddannelserne inden for rammerne af de kompetencer, der er beskrevet i FKB'ens TAK'er..

Figur 1: Opbygning af en fælles kompetencebeskrivelse

FKB'er inddateres, sagsbehandles og godkendes i Uddannelsesadministration.dk. Vedrørende den tekniske inddatering henvises til "Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB", som kan findes i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet "Vejledninger".

3.2. Udvikling og beskrivelse af en fælles kompetencebeskrivelse (FKB)

Efteruddannelsesudvalget inddaterer nye fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er) i Uddannelsesadministration.dk. Vedrørende inddateringen henvises til ovennævnte vejledning i Uddannelsesadministration.dk.

Den inddaterede FKB er grundlag for Undervisningsministeriets sagsbehandling i forbindelse med godkendelsen, herunder godkendelsen af uddannelsesinstitutioner til udbud. Den inddaterede FKB er endvidere grundlag for den løbende udvikling og tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.

3.2.1 Titel

Efteruddannelsesudvalget giver FKB'en en titel, som er dækkende for arbejdet i jobområdet. Det vil sige, at titlen skal tage udgangspunkt i arbejdets indhold og ikke i en stillingsbetegnelse eller i navnet på en uddannelse.

3.2.2 Jobområde

Af [§ 2 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) fremgår det, at efteruddannelsesudvalgene skal beskrive ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked som jobområder.

I jobområdet er samlet en række jobfunktioner, der har ensartede - altså fælles - kompetencebehov.

Et jobområde er i denne sammenhæng karakteriseret ved

- områdets produktion eller ydelser
- områdets organisering og teknologi
- typiske arbejdspladser og typiske kompetencer hos medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

Et jobområde er således ikke det samme som en erhvervsuddannelses indgang.

Et jobområde afspejler den løbende udvikling af arbejdsmarkedets teknologi og arbejdsorganisering, idet efteruddannelsesudvalget løbende og i takt med udviklingen beskriver nye jobområder og nedlægger andre.

Til hver FKB kan der kun beskrives ét jobområde.

Det enkelte efteruddannelsesudvalg beskriver jobområder inden for de områder, hvor udvalget har uddannelsesansvaret, det vil sige, hvor medarbejdere og virksomheder fortrinsvis er organiseret i organisationerne bag det pågældende efteruddannelsesudvalg. Efteruddannelsesudvalget skal beskrive samtlige medarbejdergrupper i jobområdet, der tilhører AMU-udviklingsmålgruppen, uanset om medarbejderne er organiseret eller ikke er organiseret.

Nogle efteruddannelsesudvalg kan have et sammenfaldende jobområde og sammen beskrive jobområdet, som det for eksempel er tilfældet for svejseområdet.

Beskrivelsen af jobområdet skal favne bredden i jobområdet og være dækkende for både spidsvidsksomheder og mere traditionelle virksomheder. Beskrivelsen kan omfatte nye udviklingstendenser, som forventes at komme til at spille en rolle for kompetenceudviklingen fremover.

Af [§ 2 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) fremgår, at en FKB bl.a. skal indeholde en beskrivelse af det eller de jobområder, som den fælles kompetencebeskrivelse skal omfatte.

Hvert jobområde skal beskrives med følgende punkter:

Definition af jobområdet

Jobområdet beskrives ved områdets produkter eller ydelser, ved beskrivelse af materialer, arbejdsmetoder, produktion, arbejdsprocesser og/eller arbejdsopgaver. Endvidere beskrives en eller flere medarbejdergrupper, som er typiske for jobområdet.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Her beskrives virksomhedernes typiske størrelser, produktionens organisering i jobfunktioner, teknologiudviklingen på området samt andre særlige forhold på arbejdspladserne. Disse oplysninger signalerer, om der i jobområdet er særlige krav til faglige kompetencer, til arbejdet med kvalitetsbevidsthed eller for eksempel til at omstille sig til at arbejde med ny teknologi. Oplysningerne afspejles i den måde, som de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er) vægtes på.

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

Her beskrives de typiske kompetencer hos de grupper af medarbejdere, som indgår i jobområdet. Det forudsættes, at der i området er en gruppe af medarbejdere i AMU-udviklingsmålgruppen, som har en kerne af ensartede kompetencer. Endvidere kan omtales eventuelle muligheder for jobudvikling og efteruddannelse. En oplysning om, at medarbejderne typisk er faglærte, betyder, at der ikke skal udvikles grundlæggende uddannelser til jobområdet. Disse oplysninger kan også pege på, om der f.eks. er behov for sammenhængende strukturer af uddannelser, der kan føre til jobskifte inden for jobområdet.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Her beskrives den produktion og arbejdsproces, som arbejdet på området består af. Eksempelvis om medarbejderne fortrinsvis arbejder alene eller f.eks. i teams, eller om medarbejderne for eksempel skal kunne repræsentere egen virksomhed ved kontakt til medarbejdergrupper uden for virksomheden.

Gennem beskrivelsen kan jobområdet afgrænses i forhold til andre jobområder. På den måde fastlægges det entydigt, hvilket efteruddannelsesudvalg der har ansvaret for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser til de forskellige målgrupper på arbejdspladserne. En FKB kan ikke godkendes, hvis der er uenighed mellem efteruddannelsesudvalgene om ansvarsplaceringen. Det forudsættes derfor, at efteruddannel-

sesudvalget koordinerer med andre relevante efteruddannelsesudvalg i forbindelse med udvikling af en FKB jf. afsnit om koordinering afsnit 3.2.8.

Jobområdet beskrivelse er grundlag for efteruddannelsesudvalgets fortsatte planlægning og udvikling af kompetenceudvikling til området. Såvel efteruddannelsesudvalget som uddannelsesinstitutioner kan referere til beskrivelsen af jobområdet for bedre at forstå og formidle den sammenhæng, de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser skal tænkes ind i.

Beskrivelsen af jobområdet synliggør således medarbejdernes muligheder for jobglidning mellem forskellige jobfunktioner og den efteruddannelse/kompetenceudvikling, der eventuelt er nødvendig i forbindelse hermed.

Jobområderne omfatter såvel ufaglærte som faglærte medarbejdere. Der kan arbejde andre medarbejdergrupper i jobområderne, for eksempel personer der har en videregående uddannelse, men de er ikke en del af AMU-udviklingsmålgruppen, og deres kompetenceforhold indgår derfor ikke i beskrivelsen af jobområderne.

3.2.3 Tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)

I arbejdsmarkedsuddannelsessystemet betegner de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er) en eller flere kompetencer, som er nødvendig for udførelsen af en større del af arbejdet i jobområdet. Der kan beskrives kompetencer, som tager udgangspunkt såvel i jobområdets produktion eller ydelser som i den måde, arbejdet i jobområdet er organiseret. Der kan være tale om kompetencer, der anvendes inden for enkelte jobfunktioner i området, eller kompetencer der mere eller mindre er fælles for hele jobområdet.

TAK'erne skal tilsammen give baggrund for at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser i et antal, der kan danne grundlag for udbud af uddannelserne i FKB'en, og derfor forventes der normalt som minimum udviklet to til tre tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer til en FKB. Hvis der kun er én TAK, tyder det på, at det pågældende jobområde er for snævert til en FKB og i stedet kunne være udviklet som en TAK til en anden FKB. For institutionerne vil det være vanskeligt at opretholde en aktivitet på et jobområde, der er så snævert beskrevet, at der kun er behov for en TAK.

Beskrivelsen af TAK'erne må ikke føre til en opdeling af jobområdet i et antal deljobområder, men skal være på tværs af jobområdet.

Med beskrivelse af TAK'erne har efteruddannelsesudvalget valgt, hvilke kompetencer i jobområdet der kan udvikles uddannelse til. Jobfunktioner, der forudsætter kompetencer, som ikke indgår i en TAK, kan der således ikke udvikles arbejdsmarkedsuddannelser til. Ligeledes er TAK'erne grundlaget for vurdering af, hvilke allerede udviklede arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag der kan tilkøbes en FKB.

Kompetencer i jobområdet, hvortil der ikke beskrives en TAK, kan for eksempel være kompetencer, der er erhvervet gennem en faglig uddannelse, og som alle medarbejdere forudsættes at være i besiddelse af.

se af, hvorfor der ikke er baggrund for at udvikle arbejdsmarkedsuddannelse til at opnå disse kompetencer.

I forbindelse med godkendelse til udbud er TAK'erne med til at tydeliggøre indholdet i det faglige miljø, som de uddannelsesinstitutioner, der godkendes til at udbyde den pågældende FKB, skal råde over.

Hver TAK skal beskrives med følgende punkter:

Betegnelse på kompetencen

Dette svarer til en samlende overskrift og kan vedrøre såvel produktionsmæssige som organisatoriske kompetencer. Det er ikke nødvendigt at foretage en afgrænsning i forhold til andre jobområder eller andre medarbejdergrupper i denne betegnelse, idet den indgår som en del af en FKB, og derfor ikke står alene.

Beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Her beskrives kort, i hvilke jobfunktioner inden for jobområdet den pågældende kompetence kommer i spil. Med ”anvendelse” menes her, hvilke opgaver kompetencen indgår i.

Teknologi og arbejdsorganisering

Her beskrives, hvilken teknologi der fortrinsvis kommer i anvendelse i forbindelse med medarbejdernes brug af kompetencen, samt med hvilken grad af selvstændighed, kompetencen normalt udøves.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Ved særlige kvalifikationskrav forstås kvalifikationskrav, som dokumenteres gennem en prøve, en eksamen eller en anden form for certificering. Hvis der ikke er tale om særlige kvalifikationskrav oplyses dette.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Her beskrives, hvor almindelig kompetencen er på jobområdets arbejdspladser.

3.2.4 Kernemål og moder-FKB - udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser

Til hver ny fælles kompetencebeskrivelse (FKB) skal der udvikles og godkendes en faglig kerne af arbejdsmarkedsuddannelser. Med faglig kerne menes arbejdsmarkedsuddannelser, der giver kompetencer i forhold til produkter og/eller ydelser, der er centrale for afgrænsning af jobområdet. Disse arbejdsmarkedsuddannelser kaldes **kernemål**, og den pågældende fælles kompetencebeskrivelse kaldes **moder-FKB**.

Den faglige kerne udgør den faglighed i jobområdet, der adskiller det fra jobområder i andre FKB'er. Den faglige kerne kan ikke udgøres af arbejdsmarkedsuddannelser, der allerede er udviklet som kernemål i andre fælles kompetencebeskrivelser, da det netop ville betyde, at de to jobområder ville være delvis identiske og derfor skulle indeholdes i samme FKB.

Kernemål kan tilkobles andre FKB'er, men er ikke kernemål i disse.

Ved godkendelse af en ny FKB skal denne være moder-FKB for så mange kernemål, at der tegner sig et billede af det faglige miljø, som en uddannelsesinstitution skal besidde for at kunne udbyde uddannelserne inden for den FKB.

Hvis en ny FKB erstatter en tidligere, kan den nye FKB overtage kernemål fra den tidligere FKB.

Arbejdsmarkedsuddannelser fra fælleskataloget og enkeltfag er ikke kernemål i en FKB.

3.2.5 Tilkobling af allerede godkendte arbejdsmarkedsuddannelser eller enkeltfag

Efteruddannelsesudvalgene kan søge om tilkobling af en allerede udviklet arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

Ansøgning om tilkobling af en allerede godkendt arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag til en FKB skal begrundes i indholdet i FKB'en og i indholdet i en tilhørende arbejdsmarkedsrelevant kompetence (TAK) i denne.

Ved vurderingen af, om en allerede godkendt arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag kan tilkobles til yderligere en FKB, skal der tages hensyn til, om tilkoblingen kan give problemer i forhold til det eksisterende udbud. Det efteruddannelsesudvalg, som ønsker uddannelsen tilkoblet, skal inddrage det udviklingsansvarlige efteruddannelsesudvalg i vurderingen af, om tilkobling af en arbejdsmarkedsuddannelse til yderligere en FKB er problematisk.

Et eksempel kan være, at den godkendte uddannelsesinstitution har investeret i dyrt udstyr og særligt specialiserede lærerkræfter, og at en spredning af udbuddet til flere udbydere vil betyde, at uddannelsesinstitutionens økonomiske grundlag for udbuddet ændres.

Et andet eksempel kan være, at en række uddannelser udbydes samlet inden for et fagligt specialiseret område f.eks. inden for svejseområdet eller ledelsesområdet. Hvis mange arbejdsmarkedsuddannelser inden for et fagligt område tilkobles en FKB, kan det forrykke grundlaget for det oprindelige udbud, da institutionernes faglige ekspertise inden for det faglige område således udvandes. Eksempelvis er det (således) en del af den vedtagne arbejdsdeling mellem efteruddannelsesudvalgene, at jobområdet ledelse varetages af HAKL og beskrives i FKB 2250 Ledelse. Den aftalte arbejdsdeling understreger, at ledelse er en særlig faglighed, og at undervisning i ledelse varetages af specialister inden for denne faglighed på de skoler, der er godkendt til FKB 2250 Ledelse.

Praksis med at tilkoble allerede udviklede arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag til yderligere FKB bunder i ønsket om at undgå dobbeltudvikling.

3.2.6 Tilkobling af uddannelser fra fælleskataloget

Der er to fælleskatalog i AMU: FKB 2735 Fælleskataloget og FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog. Der eksisterer ikke særlige betingelser for tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser fra fælleskataloget.

Men i en række tilfælde kan der være behov for at tilkoble relevante arbejdsmarkedsuddannelser fra fælleskataloget, hvor der imidlertid ikke var grundlag herfor i FKB´ens tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer. Såfremt et efteruddannelsesudvalg vurderer, at der er behov for at tilkoble en relevant arbejdsmarkedsuddannelse fra fælleskataloget på grund af særlige forudsætninger for arbejdets udførelse, kan tilkobling fra fælleskataloget således i særlige tilfælde godkendes uden krav om, at tilkoblingen kan begrundes særligt i en TAK.

Der skal ansøges om tilkobling fra fælleskataloget i overensstemmelse med gældende regler.

Bemærk at arbejdsmarkedsuddannelserne fra FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog automatisk bliver tilkoblet samtlige FKB´er. Se endvidere afsnit 6.4.

3.2.7 Uddannelsesstrukturer

Uddannelsesstrukturer er forløb eller pakker af arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag, almene fag, on-the-job-training mv. inden for et jobområde, som tilsammen opfylder behovet for grundlæggende erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for et område.

Uddannelsesstrukturer kan bidrage til, at det bliver lettere at navigere blandt de mange arbejdsmarkedsuddannelser og til at synliggøre, hvordan arbejdsmarkedsuddannelser kan benyttes i forhold til sammensatte jobfunktioner, arbejdsopgaver og videre uddannelse m.m. Endvidere kan arbejdsmarkedsuddannelser med struktur bidrage til øget transfer mellem uddannelse og arbejdsplads dvs. sammenhæng mellem skolebaseret viden og praksisbaseret viden, herunder institutionernes tilrettelæggelse af undervisningen, så der skabes størst mulig transfer.

Et efteruddannelsesudvalg kan beskrive en uddannelsesstruktur inden for et jobområde i de tilfælde, hvor den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse ikke i sig selv opfylder behovet for fagrettet efteruddannelse i forhold til en given arbejdsfunktion, men hvor behovet kan dækkes ved, at en række arbejdsmarkedsuddannelser indgår i en uddannelsesstruktur.

Uddannelser i en struktur kan enten følges ad i samlede eller brudte forløb og lede hen mod en bestemt jobfunktion. Eller strukturer kan give et fingerpeg om, hvilke uddannelser der anbefales til kompetenceudvikling inden for et givent jobområde.

Der kan ligeledes beskrives strukturer, som kan føre frem til en certificering, en kontraktuddannelse eller en erhvervsuddannelse (eud/euv).

Efteruddannelsesudvalget kan endvidere sammensætte anbefalede forløb for udvalgte områder for at kunne arbejde mere intensivt med undervisningsmateriale, læreruddannelse eller markedsføring.

Se endvidere inspirationsmateriale, ”Strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne”, Undervisningsministeriet, august 2010. Inspirationsmaterialet findes under menupunktet ”Vejledninger” i Uddannelsesadministration.dk.

For at skabe større overskuelighed i tilbuddet om erhvervsrettet efteruddannelse til ufaglærte og faglærte inden for de forskellige jobområder kan efteruddannelsesudvalgene løbende tilknytte strukturbilag til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB), uden at dette skal ansøges og godkendes af Undervisningsministeriet. Strukturbilag inddateres i FKB under faneblad ”struktur” i Uddannelsesadministration.dk.

Mærkning af uddannelsesstrukturer i EfterUddannelse.dk

Efteruddannelsesudvalgene har også mulighed for at mærke uddannelsesstrukturer, så de kan fremsøges i EfterUddannelse.dk. Dette kan sammenlignes med det ”G”, der markerer, at der er tale om et garanti-kursus i EfterUddannelse.dk. Uddannelsesstrukturerne vil udelukkende kunne fremsøges, såfremt skolerne udbyder strukturerne.

Efteruddannelsesudvalgene kan løbende indsende lister over uddannelsesstrukturer i en skabelon til ministeriet. Skabelonen skal udfyldes med uddannelsesstrukturens titel samt, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser (kode + titel) og FKB’er der indgår i den samlede struktur. Skabelonen indsendes til amu@uvm.dk.

Positivliste med kursusforløb til 6 ugers jobrettet uddannelse

Som et led i reformen af beskæftigelsesindsatsen har efteruddannelsesudvalgene i samarbejde med STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) sammensat og defineret kursusforløb med et eller flere AMU-kurser, som indgår i den landsdækkende positivliste over kurser, der giver ret til op til 6 ugers jobrettet uddannelse. Disse kursusforløb, der indgår i den landsdækkende positivliste vil også kunne fremsøges i EfterUddannelse.dk, såfremt skolerne udbyder kursusforløbene.

3.2.8 Koordinering ved udvikling af en fælles kompetencebeskrivelse

I forbindelse med udvikling af en FKB skal efteruddannelsesudvalget koordinere med andre relevante efteruddannelsesudvalg. Koordineringen skal sikre, at der i den nye FKB ikke er overlap til en eksisterende i forhold til jobområdet eller uenighed mellem efteruddannelsesudvalgene om ansvaret for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser jf. afsnit 3.2.2. Efteruddannelsesudvalget kan selv afgøre, hvorledes koordineringen konkret skal foregå. Det skal præciseres, at koordineringen skal være afsluttet inden efteruddannelsesudvalget ansøger om godkendelse af FKB’en.

Ved udfyldelse af punktet ”Oplysning om koordinering mm.” i ansøgningsskemaet står efteruddannelsesudvalget inde for, at der er koordineret i forhold til de relevante jobområder, og at koordineringen

ikke har givet anledning til bemærkninger. Hvis der har været bemærkninger, skal udvalget oplyse om karakteren af disse samt om, hvilke ændringer bemærkningerne har givet anledning til.

Efteruddannelsesudvalget skal ikke medsende svar på koordineringen, men skal på forlangende kunne dokumentere dette.

Det forudsættes, at alle spørgsmål i forbindelse med koordineringen er afklaret, inden en FKB sendes til VEU-rådet med henblik på en udtalelse inden godkendelsen.

3.3 Godkendelse af fælles kompetencebeskrivelser (FKB)

Inden Undervisningsministeriet kan godkende en ny fælles kompetencebeskrivelse (FKB), skal Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet) udtale sig herom. Med VEU-rådets udtalelse sikres, at arbejdsmarkedets organisationer finder, at den pågældende FKB er i overensstemmelse med rådets vurdering af behovet for arbejdsmarkedsuddannelser.

Når en FKB godkendes, godkendes der samtidig en eller flere uddannelsesinstitutioner til at udbyde samtlige arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er eller senere bliver tilkøbt den pågældende FKB.

I forbindelse med ansøgningen om godkendelse af en fælles kompetencebeskrivelse skal efteruddannelsesudvalget indstille uddannelsesinstitutioner til udbudsgodkendelse og begrunde indstillingen. Efteruddannelsesudvalget skal endvidere indstille, hvilken/hvilke region(er) den enkelte uddannelsesinstitution skal kunne udbyde uddannelserne i (dækningsområdet).

Efteruddannelsesudvalget skal i sin indstilling tage hensyn til, at dækningsområder godkendes således, at ligeværdige uddannelsesinstitutioner opnår samme vilkår.

Hvis efteruddannelsesudvalget til en FKB indstiller mere end én uddannelsesinstitution på landsplan, skal udvalget indstille størrelsen af den minimumsaktivitet pr. år målt på kernemål, som de godkendte uddannelsesinstitutioner er forpligtet til at nå for at kunne opretholde udbudsgodkendelsen.

3.4 Ændringer i fælles kompetencebeskrivelser(FKB)

Efter godkendelsen af en fælles kompetencebeskrivelse (FKB) kan der ske følgende ændringer:

- Der kan løbende tilkøbes, afkøbes og nedlægges arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag. Administrationen foregår i Uddannelsesadministration.dk og er beskrevet i "Vejledning til administration af AMU i Uddannelsesadministration.dk".
- Der kan ændres på, hvilke institutioner der er godkendt til at udbyde uddannelser, der er tilkøbt FKB'en.
- Der kan ændres i strukturbilag i Uddannelsesadministration.dk.

- Der kan foretages redaktionelle justeringer, fx i forbindelse med 3-års reglen for FKB.

Bortset herfra, kan der ikke ændres i en godkendt FKB. Alle andre ændringer forudsætter en ny godkendelse, som skal følge reglerne for godkendelse af en nyudviklet FKB. Baggrunden er, at det skal være entydigt, hvilken version af en FKB der er godkendt og hermed ligger til grund for udvikling og udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i FKB'en.

Det vil sige, at det indholdsmæssige arbejde med udvikling af FKB omfatter de samme elementer, uanset om der er tale om en helt ny FKB eller en revision af en eksisterende. I begge tilfælde betragtes FKB'en som ny. Se endvidere afsnit 3.2. om udvikling og beskrivelse af en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

3.5 3-års reglen for fælles kompetencebeskrivelser (FKB)

For at sikre, at en fælles kompetencebeskrivelse (FKB) hele tiden repræsenterer et aktuelt jobområde, er det i § 2, stk. 2 i [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser](#) m.v. forudsat, at efteruddannelsesudvalget skal nyvurdere sine FKB'er hvert tredje år.

Efteruddannelsesudvalgene skal vurdere, om der er behov for, at en FKB skal revideres, fortsætte uændret eller bortfalde, og underrette ministeren herom. Efteruddannelsesudvalgets vurdering af behovet for ændringer i eller nedlæggelse af en FKB kan for eksempel tage udgangspunkt i en vurdering af, om der er en rimelig aktivitet på de uddannelser, der er tilkøbtet FKB'en, først og fremmest på kernemålene. Efteruddannelsesudvalgets revision af en FKB skal ske inden for et halvt år efter underretningen af ministeren. I modsat fald bortfalder den.

For at sikre en smidig procedure er det besluttet, at efteruddannelsesudvalgene skal inddatere deres vurderinger og resultatet heraf i et særligt skema, som fremsendes til Undervisningsministeriet senest tre år efter den pågældende FKB's godkendelsesdato. Ministeriet markerer i Uddannelsesadministration.dk, at den pågældende FKB har været vurderet efter 3-års reglen.

Hvis udvalget vurderer, at en FKB skal revideres (det vil sige erstattes af en ny), skal ansøgning om godkendelse af den nye FKB fremsendes til Undervisningsministeriet senest et halvt år efter, at vurderingen er sendt til ministeriet.

Hvis udvalget vurderer, at en FKB skal bortfalde, skal ansøgning om nedlæggelse fremsendes til Undervisningsministeriet. I tilfælde hvor FKB skal erstattes af en ny, er det af hensyn til skolernes udbud mest hensigtsmæssigt, at udvalget venter med at ansøge om nedlæggelsen, til den nye FKB er godkendt.

3.5.1 Redaktionelle justeringer i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB)

I forbindelse med en nyvurdering kan efteruddannelsesudvalget foretage enkelte redaktionelle justeringer i en allerede godkendt fælles kompetencebeskrivelse (FKB), som efteruddannelsesudvalget vurderer, skal fortsætte uændret.

Justeringerne kan alene omfatte rettelse af sproglige fejl og uklarheder, beskrivelsesmæssige præciseringer, rettelse af data, som er blevet ugyldige, udbygning af den eksisterende tekst med eksempler, m.v. Redaktionelle justeringer skal have karakter af ajourføring, f.eks. at der er kommet ny teknologi på et område eller en revision eller ny standard efter krav fra myndigheder. De redaktionelle justeringer skal tjene til, at teksten bliver lettere forståelig, mere præcis og/eller opdateret.

Der kan ikke ændres i det substantielle indhold i jobområdebeskrivelsen, ligesom der ikke hverken kan tilføjes eller fjernes væsentlige elementer i jobområdebeskrivelsen. Dette vil kræve en ny FKB.

Tilsvarende gælder, at der kan foretages redaktionelle justeringer i en TAK under forudsætning af, at de TAK'er, der beskrives, dækker de samme tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer efter ændringerne. Der kan således ikke tilføjes helt nye TAK'er eller nedlægges TAK'er. Dog kan en TAK deles op i to eller flere under forudsætning af, at indholdet i den oprindelige kan genfindes i de nye TAK'er. De nye TAK'er må ikke indeholde væsentlige nye elementer. Dette vil kræve en ny FKB. Der kan ikke ske redaktionelle justeringer i en FKB på andre tidspunkter.

Forslag til redaktionelle justeringer skal ikke indskrives i Uddannelsesadministration.dk, før Undervisningsministeriet har godkendt ændringsforslagene. Dette skal sikre, at teksten i den fælles kompetencebeskrivelse i Uddannelsesadministration.dk entydigt udtrykker, hvad der er godkendt som fælles kompetencebeskrivelse.

4. Udvikling, godkendelse og tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag

Arbejdsmarkedsuddannelser beskriver mål for den kompetenceudvikling, som efteruddannelsesudvalget vurderer er nødvendig inden for et beskrevet jobområde og dets tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK). En arbejdsmarkedsuddannelse tager således udgangspunkt i beskrivelsen af jobområdet og de TAK'er, hvor målgruppens kompetencebehov og forudsætninger er beskrevet.

Arbejdsmarkedsuddannelserne har herudover følgende kendetegn:

- Beskrivelsen af den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse tager udgangspunkt i et jobområde, da jobområdet udgør den kontekst, som arbejdsmarkedsuddannelsen skal ses i.
- En arbejdsmarkedsuddannelse kan udvikles i forhold til mere end én TAK i samme fælles kompetencebeskrivelse (FKB).
- En udviklet arbejdsmarkedsuddannelse kan tilkobles flere FKB'er.
- En arbejdsmarkedsuddannelse kan ses både som en afsluttet uddannelse og som et element i en samlet kompetenceudvikling inden for et jobområde.
- En arbejdsmarkedsuddannelse fører til samme landsdækkende kompetence uanset, på hvilken uddannelsesinstitution i Danmark den er erhvervet.
- Arbejdsmarkedsuddannelserne ændrer sig løbende i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet.

4.1 Opgavefordelingen mellem efteruddannelsesudvalg og uddannelsesinstitutioner ved udvikling og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser

Efteruddannelsesudvalgene udvikler og beskriver arbejdsmarkedsuddannelser til de jobområder, som de har udviklingsansvaret for, og søger om tilkobling af allerede udviklede arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra erhvervsuddannelserne til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB). Endvidere udvikler efteruddannelsesudvalgene eventuelt undervisningsmateriale og/eller læreruddannelse i forbindelse med arbejdsmarkedsuddannelserne.

Uddannelsesinstitutionerne vurderer, om der i deres område er behov for at udbyde en given arbejdsmarkedsuddannelse, samt hvilken afholdelsesform og tilrettelæggelse der er relevant for det pågældende udbud. Uddannelsesinstitutionerne vurderer endvidere, hvilke lærerkompetencer og undervisningsmaterialer der skal anvendes i forbindelse med et givent udbud.

4.2 Processen fra uddannelsesbehov til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser

Baggrunden for efteruddannelsesudvalgets udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse kan være en analyse på området eller en behovsmelding fra organisationerne i udvalget. Endvidere kan en uddannelsesinstitution rette henvendelse til et udvalg, hvis uddannelsesinstitutionen i sit lokalområde har mødt en efterspørgsel efter nye arbejdsmarkedsuddannelser.

Arbejdsmarkedsuddannelserne udvikles og godkendes inden for følgende rammer:

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

§ 10. Arbejdsmarkedsuddannelser er korterevarende uddannelser, der imødekommer nye eller udækkede behov for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsuddannelserne udvikles af efteruddannelsesudvalgene inden for de fælles kompetencebeskrivers rammer og kan ikke have samme mål som enkeltfag. Målene beskrives i forhold til jobområder.

Stk. 3. Efteruddannelsesudvalgene påser, at der ikke udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor uddannelsesbehovet kan tilgodeses gennem udbud af enkeltfag eller anden offentligt reguleret uddannelse. Udvalgene kan kun udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.

Stk. 4. Efteruddannelsesudvalgene orienterer undervisningsministeren om uddannelse udviklet efter stk. 2. Hvis ministeren ikke har bemærkninger hertil inden for 6 uger, herunder om betingelsen i stk. 3 er overholdt, anses uddannelsen for godkendt og optages i den eller de fælles kompetencebeskrivelser, den er udviklet inden for. Ministeren kan betinge sin godkendelse af, at der foretages bestemte ændringer i beskrivelsen. En godkendelse kan tilbagekaldes.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan uanset bestemmelsen i stk. 2 udvikle en arbejdsmarkedsuddannelse. Efteruddannelsesudvalgene skal optage uddannelserne i de relevante fælles kompetencebeskrivelser.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om indholdet af arbejdsmarkedsuddannelser.

Lovens formuleringer tillægger efteruddannelsesudvalgene ansvaret for at sikre, at arbejdsmarkedsuddannelserne tilgodeser **nye** eller **udækkede** uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen. Efteruddannelsesudvalget har således ansvar for, inden udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse sættes i gang, at undersøge, om det pågældende uddannelsesbehov dækkes gennem en allerede eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse, gennem et enkeltfag fra erhvervsuddannelserne eller gennem et privat udbudt kursus.

Hvis uddannelsesbehovet dækkes af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse eller et områdefag eller specialefag fra erhvervsuddannelserne (enkeltfag), kan disse kobles til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB) med udgangspunkt i en relevant jobområdebeskrivelse og en relevant tilhørende arbejdsmarkedsrelevant kompetence (TAK).

Hvis uddannelsesbehovet allerede dækkes af en privat udbudt kursusaktivitet, kan der ikke udvikles arbejdsmarkedsuddannelser på området, med mindre særlige hensyn gør sig gældende. Denne bestemmelse kaldes ”konkurrenceklausulen” i daglig tale, jf. afsnit 4.2.1 nedenfor.

Udvikling af nye eller udækkede uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen

Hvis efteruddannelsesudvalgets undersøgelser resulterer i, at der er tale om et nyt eller udækket uddannelsesbehov, bør udvalget stille sig følgende spørgsmål:

- 1) Er der et generelt behov for den pågældende kompetence inden for det pågældende jobområde?
 - a) Udspringer behovet af en jobfunktion for AMU-målgruppen?
 - b) Er behovet begrundet i en analyse eller lignende som værende generelt inden for jobområdet og dermed ikke kun for en enkelt virksomhed?
 - c) Kan behovet tilgodeses inden for rammerne af en FKB og en TAK?

- 2) Kan behovet tilgodeses inden for rammerne af AMU?
 - a) Er det en kompetence, som ligger inden for AMU's erhvervsrettede formål?
 - b) Er det et behov, som kan og bør løses gennem uddannelse?
 - c) Kan behovet beskrives i en handlingsorienteret målformulering, så lærerne kan tilrettelægge undervisning og bedømme i forhold til den?
 - d) Kræver opfyldelse af behovet lærerkompetencer og udstyr, som realistisk kan etableres inden for AMU's rammer?

Hvis der svares **ja** til både spørgsmål 1) og 2), kan uddannelsen uanset emne og formål principielt udvikles inden for AMU's rammer, forudsat at beskrivelsessystemets krav opfyldes.

Hvis der svares **nej**, kan der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse på området.

4.2.1 Konkurrenceklausulen

Det fremgår af [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 10 stk. 3](#), at efteruddannelsesudvalgene kun kan ”udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.”

Det er således ikke hensigten, at staten gennem udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser skal overtage private uddannelsesaktiviteter, der gennemføres uden statslige tilskud. [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 10, stk. 3](#) giver således ministeren mulighed for at bestemme, at et givet privat uddannelsesområde skal være en del af en kompetencebeskrivelse, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en offentlig indholdsmæssig regulering og finansiering af området på trods af, at der allerede eksisterer et helt eller delvist identisk privat udbud. Det kan navnlig være hensyn til kvalitet og omfang af udbuddet og målgruppen samt til en sammenhængende uddannelsesindsats på det pågældende jobområde.

De samme principper gælder for tilkobling af enkeltfag i en fælles kompetencebeskrivelse. Se endvidere afsnit 4.11 om ”Enkeltfag tilkoblet fælles kompetencebeskrivelser”.

4.2.2 Undersøgelse og helhedsvurdering af uddannelsesstilbud hos private og offentlige udbydere

I forbindelse med ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse er det således efteruddannelsesudvalgets ansvar at undersøge, om et uddannelsesbehov dækkes af en allerede eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse. Afsøgningen foregår som regel via internettet, og udvalget skal angive de anvendte søgeord i ansøgningskemaet. Undervisningsministeriet kan i forbindelse med den administrative sagsbehandling efterfølgende anmode om en uddybende redegørelse.

Når efteruddannelsesudvalget vurderer, om et givet uddannelsesbehov dækkes af en eksisterende privat eller offentlig uddannelse, forudsættes ikke (som ved enkeltfag) identitet med hensyn til indhold og varighed. Efteruddannelsesudvalget skal foretage en **helhedsvurdering** af uddannelsen med udgangspunkt i følgende:

- indhold
- kvalitet
- varighed (omfang)
- målgruppe

Hvis efteruddannelsesudvalget finder et lignende uddannelsesudbud hos private eller offentlige udbydere, men vurderer, at der ikke er tale om konflikt med den eller de foreslåede arbejdsmarkedsuddannelser, skal efteruddannelsesudvalget kunne dokumentere deres afsøgning i tilfælde af en eventuel fremtidig tvist om, hvorvidt AMU-udbuddet er konkurrenceforvridende.

Det samme princip gælder også for optagelse af enkeltfag i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB), jf. afsnit 4.11.

4.2.3 Revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og konkurrenceklausulen

I forbindelse med revision af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse modtager Undervisningsministeriet jævnligt forespørgsler fra efteruddannelsesudvalg om behovet for undersøgelse af, hvorvidt uddannelsesbehov allerede dækkes af eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse.

Lov om [arbejdsmarkedsuddannelser](#) m.v. pålægger efteruddannelsesudvalgene restriktioner i forhold til udvikling af nye uddannelser i de tilfælde, hvor der i forvejen eksisterer et privat udbud. Såfremt der er tale om en revision af en eller flere eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, vil der imidlertid som regel ikke være tale om nyudvikling, men om opdatering og ajourføring af eksisterende uddannelser. Udvalget er derfor ikke pålagt de samme restriktioner som ved nyudvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse.

Hensigten med bestemmelsen er, at staten gennem udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser ikke skal overtage private uddannelsesaktiviteter, men i det tilfælde, hvor det private udbud er kommet til efter, at en arbejdsmarkedsuddannelse er blevet godkendt, vil en revision af arbejdsmarkedsuddannelsen som udgangspunkt ikke påføre det private kursusmarked væsentlig ny konkurrence i lovens forstand.

Det skal dog tilføjes, at i de tilfælde, hvor revisionen af arbejdsmarkedsuddannelserne er omfattende, således at der tilføres væsentligt nyt indhold, kan der opstå en situation, hvor revisionen kan sidestilles med nyudvikling, og her vil udvalget være pålagt de restriktioner, som gælder af Lov om [arbejdsmarkedsuddannelser](#) m.v. § 10, stk. 3. Denne situation vil opstå, hvis der inddrages elementer, der også indgår i en privat uddannelse, som hidtil ikke har været påført konkurrence fra uddannelse med offentlig støtte.

Den gældende lovgivning giver i udgangspunktet mulighed for, at efteruddannelsesudvalgene kan foretage revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, selvom der opstået et privat udbud, efter de pågældende kurser oprindeligt blev godkendt.

4.2.4 Kompetenceudvikling, der ikke kan rummes inden for AMU

AMU's erhvervsrettede formål omfatter ikke generelle arbejdsmarkedskompetencer, som er en grundforudsætning for at fungere på arbejdsmarkedet, f.eks. at kunne møde til tiden, efterkomme en ordre, behandle kolleger respektfuldt, udvise loyalitet over for arbejdspladsen, have almindelige skoleforudsætninger mv.. Det forudsættes således, at AMU-målgruppen er i besiddelse af sådanne kompetencer via tidligere job erfaringer og forudgående skolegang.

AMU's erhvervsrettede formål omfatter heller ikke aktiviteter, der retter sig mod den enkeltes personlighed, psykiske eller sociale forhold.

Endvidere omfattes temaer i overenskomsternes sociale kapitler - for eksempel rygestopkurser, alkohol, motion og lignende - ikke af AMU's erhvervsrettede formål, da de ikke udgør en konkret jobfunktion for AMU-målgruppen. I det omfang administration af virksomhedspolitikker i forhold til de sociale kapitler er en del af AMU-målgruppens jobfunktion, kan de indgå.

Endelig omfatter AMU ikke uddannelse i henhold til arbejdet i virksomhedernes arbejdsmiljøorganisation, samarbejdsudvalg eller tilsvarende, som er en forudsætning for at drive virksomhed inden for aftalesystemet og/eller lovgivningens rammer.

4.2.5 Sådan kan efteruddannelsesudvalgene medvirke til at undgå misbrug af AMU

De seneste år har der været et stigende antal tilsynssager på AMU-området, hvor der er sket misbrug af arbejdsmarkedsuddannelser og VEU-godtgørelse. På den baggrund har ministeriet iværksat en række initiativer med henblik på at imødegå misbrug og uhensigtsmæssig anvendelse af AMU.

Nogle arbejdsmarkedsuddannelser har været overrepræsenteret blandt tilsynssager, og der er formentlig elementer i den handlingsorienterede målbeskrivelse, der øger risikoen for misbrug og uhensigtsmæssig adfærd.

Efteruddannelsesudvalgene kan i forbindelse med udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser medvirke til at undgå misbrug og utilsigtet anvendelse af AMU ved i forbindelse med beskrivelse og formulering af målbeskrivelserne at være særlig opmærksomme på, og sikre, at titel og den handlingsorienterede målformulering ikke i sig selv indbyder til for eksempel fritidsbrug eller virksomhedsinternt brug, herunder interne organisationsudviklingsprojekter eller intern oplæring og/eller produktion mv. Den handlingsorienterede målformulering skal derfor være så rummelig, at en praksisnær tilrettelæggelse kan lade sig gøre, men samtidig klart afgrænse uddannelsens generelle erhvervsrettede sigte i forhold til den aktuelle jobfunktion.

Efteruddannelsesudvalgene kan endvidere udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne, som kan anvendes som inspiration til tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen. Se endvidere bilag 2.

Med den elektroniske tilmelding (EfterUddannelse.dk) er der normalt ikke en dialog med skolen, som kan vejlede ansøgerne med henblik på kursets formål. Det understreger nødvendigheden af præcise titler, web-søgetekster m.v.

Efteruddannelsesudvalgene har i øvrigt mulighed for at præcisere målgruppen. Imidlertid skal efteruddannelsesudvalgene være opmærksom på, at der ikke kan opstilles specifikke adgangskrav. Se i øvrigt afsnit 4.8.2 om forslag og eksempler på formuleringer om målgruppen.

Det skal endelig understreges, at det er de offentlige og private uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser, der har programansvaret i forhold til udbud, markedsføring, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser. Se Vejledning til uddannelsesinstitutioner (december 2013) <http://www.uvm.dk/Uddannelser/Uddannelser-til-voksne/Fakta-om-uddannelser-til-voksne/Udbud-af-uddannelser-til-voksne>

I det følgende afsnit vil udvikling og beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser blive beskrevet.

4.3 Udvikling og beskrivelse af en arbejdsmarkedsuddannelse

Efteruddannelsesudvalget inddaterer nye arbejdsmarkedsuddannelser i Uddannelsesadministration.dk. Vedrørende inddateringen henvises til den tekniske vejledning; ”Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB” i Uddannelsesadministration.dk.

Den inddaterede arbejdsmarkedsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk danner grundlag for Undervisningsministeriets sagsbehandling i forbindelse med godkendelse af uddannelsen, herunder godkendelse af en takst til uddannelsen og uddannelsens tilkobling til de fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er), som skal danne grundlaget for udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelsen.

Inddateringen i Uddannelsesadministration.dk er ligeledes grundlaget for uddannelsesinstitutionernes indberetninger til Undervisningsministeriet om afholdt aktivitet og udskrivelse af uddannelsesbevis. Endvidere er inddateringen grundlaget for uddannelsens oprettelse i Uddannelsesguiden og i de studieadministrative systemer EASY, SIS og EfterUddannelse.dk.

Arbejdsmarkedsuddannelser skal beskrives i følgende punkter:

- Unik kode
- Titel
- Normeret/vejledende max. varighed
- Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen
- Tilkobling til fælles kompetencebeskrivelse
- Eventuelle krav til bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis
- Eventuelle spørgsmål til de systemfælles kvalitetssikringsredskaber VisKvalitet.dk
- Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser
- UG-tekst, det vil sige søgetekst til Uddannelsesguiden.dk og EfterUddannelse.dk
- Bevistekst, herunder eventuelt afkrydsningsfelt i forbindelse med multiplankurser-/uddannelser
- Niveau i den danske kvalifikationsramme

Se i øvrigt afsnit 4.8 om indberetning til UG.dk

Nedenfor gennemgås de enkelte punkter:

4.3.1 Unik kode

Når efteruddannelsesudvalget starter inddateringen i Uddannelsesadministration.dk genereres en unik kode, som følger arbejdsmarkedsuddannelsen i alle de fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er), som den tilkobles. Koden er den endelige identifikation af den pågældende uddannelse, for eksempel i forhold til uddannelsesinstitutionernes udbud og indberetning af aktivitet. Den unikke kode påføres første gang arbejdsmarkedsuddannelsen gemmes, og kun moder-FKB'en kan tilkobles, se "Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB".

4.3.2 Titel/kort titel

Arbejdsmarkedsuddannelsens titel beskriver og afgrænser indholdet i uddannelsen. Titlen skal således beskrive, i hvilken sammenhæng uddannelsens jobfunktioner anvendes (eventuelt et udsnit af et jobområde eller en jobfunktion og den metode, det udstyr eller materialer der anvendes i jobfunktionen). Afgrænsningen er særlig vigtig på områder, hvor det kan være vanskeligt at afgrænse AMU-udviklingsmålgruppens job/arbejdsfunktion fra andre medarbejdergrupper. Derfor skal titlen - i kombination med målbeskrivelsens indhold - tydeligt kunne udpege den målgruppe, uddannelsen er udviklet for.

Titlen skal beskrive og afgrænse uddannelsens indhold præcist i forhold til indholdet i den handlingsorienterede målformulering, idet titlen er virksomheders og medarbejderes indgang, når de skal beslutte sig for at deltage i en arbejdsmarkedsuddannelse. Videre skal uddannelsesinstitutionerne kunne bruge titlen i deres markedsføring af uddannelserne.

Præcise titler er særligt vigtige på it-området og på det generelle og tværgående område, fordi uddannelserne her knytter sig til flere jobområder, og der derfor er et særligt behov for at afgrænse indholdet i forhold til udviklingsmålgruppens jobfunktioner.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der er udviklet til tosprogede, markeres ved at ordet ”tosprogede” eller forkortelsen ”F/I” (flygtninge og indvandrere) indgår i titlen.

Af hensyn til inddateringen kan titlen på en arbejdsmarkedsuddannelse højst være på 50 tegn, mens korttitel højst må være på 15 tegn.

Korttitlen tjener udelukkende til at facilitere overførslen af data i de interne undervisningsministerielle datasystemer.

4.3.3 Niveaumarkør i arbejdsmarkedsuddannelser

Niveau 1, 2, 3

Titlen kan angive et niveau i arbejdsmarkedsuddannelserne. Såfremt der anvendes niveaumarkør i titler i AMU, skal der anvendes nummerangivelse som niveaumarkør: 1, 2, 3.

Titlen kan angive et niveau, som det vil være hensigtsmæssigt, at kursisten har inden uddannelsens start. Angivelse af niveau i titlen må dog ikke fungere på en sådan måde, at en arbejdsmarkedsuddannelse forudsætter deltagelse i en anden arbejdsmarkedsuddannelse. Hver uddannelse skal ses som en afsluttet helhed, men det kan forudsættes, at det til uddannelserne sikres, at kursisterne der optages til niveau 2 inden kursusstart har kompetencer svarende til niveau 1.

Eksempel: *Svejsning 1, Svejsning 2, Svejsning 3* (tænkt eksempel)

Niveauangivelse i titlen kan endvidere understøttes af en mere præcis beskrivelse af målgruppen.

Eksempel: *”Det anbefales, at deltageren har kvalifikationer, der svarer til niveau 1 eller tilsvarende kvalifikationer”*

Se endvidere afsnit 4.3.5 om den handlingsorienterede målformulering og 4.8.2.

Niveaumarkør ”Ajourføring”

Der kan også anvendes markøren ”ajourføring” i titlen. Markøren ”ajourføring” anvendes som udgangspunkt i følgende to situationer i AMU:

- Ved ajourføring af certifikater.
- Ajourføring i forhold til den nyeste viden, teknologi, lovgivning, metodik mv. inden for et fagområde. Det forudsættes, at deltagerne i forvejen har kompetencer på et niveau, hvor det er relevant at tale om ajourføring. Ajourføring anvendes uafhængigt af niveaumarkørerne 1, 2, og 3. Ajourføring angiver dermed ikke et ekstra niveau ovenpå 1, 2, 3.

Ajourføringskurser har som regel kort varighed.

Eksempel: 44541 *Kloakering, ajourføring for kloakmestre* (1 dag)

4.3.4 Normeret/vejledende max. varighed

Varigheden angives i hele eller halve dage. Efteruddannelsesudvalget anfører den varighed, som udvalget vurderer, er nødvendig, for at målet for kompetenceudviklingen kan nås af kursister fra udviklingsmålgruppen i det relevante jobområde. Hver arbejdsmarkedsuddannelse skal i sin varighed afspejle den sværhedsgrad og kompleksitet, der skal opnås gennem uddannelsen. For kursister, der kan nå uddannelses mål på kortere tid, er der mulighed for individuel afkortning af varigheden.

En dags normeret varighed svarer til en undervisningsdag på 7,4 klokketimer inklusiv pauser.

4.3.5 Handlingsorienteret målformulering

Den handlingsorienterede målformulering tager afsæt i beskrivelsen af et jobområde og beskrivelsen af kompetencerne i en konkret tilhørende arbejdsmarkedsrelevant kompetence (TAK) i en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

Den handlingsorienterede målformulering skal være en kort beskrivelse af den job-/arbejdsfunktion, der skal kompetenceudvikles til, eventuelt med en særlig vægtning af teoretiske, praktiske eller praktisk metodiske kvalifikationer betydning for udførelsen af job-/arbejdsfunktionen.

Beskrivelsen skal være så konkret, at uddannelsesinstitutioner og kursister kan vurdere, om målet er opnået gennem undervisningen i den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse. Beskrivelsen danner således udgangspunkt for bedømmelsen af deltagernes målopnåelse samt for uddannelsesinstitutionernes gennemførelse af individuel kompetencevurdering (IKV) og deraf følgende udstedelse af uddannelses- eller kompetencebevis.

Eventuelt skal beskrivelsen kunne afspejle et niveau for udførelsen af den pågældende job-/arbejdsfunktion forstået som graden af selvstændighed, hvormed funktionen udføres. Denne beskrivelse må ikke fungere på en sådan måde, at en uddannelse forudsætter deltagelse i en anden uddannelse. Uddannelsen skal i sig selv give kompetence til den beskrevne job-/arbejdsfunktion. Dette skyldes, at den enkelte kursists behov for deltagelse i en eller flere arbejdsmarkedsuddannelser afgøres af vedkommendes faglige udgangspunkt og af kravene i den pågældendes job-/arbejdsfunktion.

Den handlingsorienterede målformulering kan angive et niveau, som forudsættes af kursisten inden uddannelsens start.

Den handlingsorienterede målformulering kan indeholde andre forhold af betydning for undervisningens gennemførelse. Der kan for eksempel være tale om, at uddannelsen kan gennemføres i forskelligt materiale, eller om lovkrav der skal overholdes ved udførelsen af job-/arbejdsfunktionen.

Arbejdsmarkedsuddannelserne retter sig ofte mod konkrete og afsluttede job-/arbejdsfunktioner. Arbejdsmarkedsuddannelserne kan omfatte teoretisk viden, som er en forudsætning for udførelsen af funktionen, men som ikke nævnes i den handlingsorienterede målformulering, da disse forudsætninger opfattes som en naturlig del af jobfunktionen.

Den handlingsorienterede målformulering kan undtagelsesvis indeholde en beskrivelse af særlige forhold eller perspektiver, som efteruddannelsesudvalget ønsker, skal have et særligt fokus i uddannelsen, men som ikke vil være naturligt for enhver uddannelsesinstitution at inddrage i undervisningen. Det kan for eksempel dreje sig om et regelsæt, en teori eller en praktisk-metodisk kompetence.

4.3.6 Formkrav til handlingsorienterede målformuleringer

Den handlingsorienterede målformulering beskrives i et letforståeligt og sammenhængende sprog. Den handlingsorienterede målformulering kan med fordel inddeles i flere afsnit. Dette vil i mange tilfælde kunne ske med punktopstilling, som også vil kunne lette læsbarheden. Ved punktopstilling er det vigtigt, at den job-/arbejdsfunktion, der skal kompetenceudvikles til, fremstår som en helhed.

Det er en fordel, at den handlingsorienterede målformulering beskrives i korte sætninger, uden for mange fremmedord og lange ord, således at AMU-målgruppen let kan finde den relevante arbejdsmarkedsuddannelse, der matcher behovet for kompetenceudvikling.

Den handlingsorienterede målformulering skal være så detaljeret, at det tydeligt fremgår, hvilke kompetencer der er sigtet med uddannelsen. Teksten skal ligeledes give grundlag for uddannelsesinstitutionernes tilrettelæggelse af undervisningen, hvor uddannelsesinstitutionerne skal tage hensyn til de lokale forhold, samtidig med at den landsdækkende kompetence fastholdes. Endelig skal teksten i den handlingsorienterede målformulering give mulighed for bedømmelse af den enkelte deltagers målopfyldelse.

Vedrørende den tekniske inddatering i forbindelse med punktopstilling henvises til "Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB", som kan findes i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet "Vejledninger".

4.3.7 Kvalifikationer i den handlingsorienterede målformulering

Den handlingsorienterede målformulering kan omfatte følgende typer af faglige kvalifikationer:

- Praktisk-tekniske – forstået som den praktiske gennemførelse af arbejdsfunktioner eller arbejdsopgaver
- Teoretiske – beskrevet i forhold til den konkrete arbejdsfunktion eller arbejdsopgave, hvor teorien skal bruges
- Praktisk-metodiske – forstået som metoder i forhold til såvel arbejdet med værktøj m.v. som i forhold til arbejdet med mennesker. Metoderne beskrives ud fra den konkrete arbejdsfunktion eller arbejdsopgave.

Den handlingsorienterede målformulering beskriver ikke kvalifikationer, som i almindelighed er nødvendige i forhold til den pågældende jobfunktion, og som forventes at være en forudsætning for udførelsen af de beskrevne faglige jobfunktioner som for eksempel, at man har en faglig uddannelse.

4.3.8 Målgruppen

Målgruppen for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse er et udsnit af de medarbejdere, der er beskrevet under punktet ”Medarbejderne på arbejdspladserne” i den fælles kompetencebeskrivelses jobområde. Målgruppen præciseres gennem uddannelsens titel og målformulering. Titel og målformulering skal være så præcise, så deltagerne kan forstå dem, og uddannelsesinstitutionerne kan anvende titel og målformulering i deres markedsføring.

Målgruppen kan have ingen eller stor erfaring i forhold til udførelsen af job-/arbejdsfunktionen og således have meget forskellige forudsætninger for at tilegne sig de forskellige kompetencer. Derfor angiver den handlingsorienterede målformulering de kompetencer, arbejdsmarkedsuddannelsen skal føre til og ikke ”vejen ad hvilken”, målet skal nås.

Det er således op til uddannelsesinstitutionen - ud fra kendskab til arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering, det lokale arbejdsmarked og de konkrete kursister - at sammensætte et indhold, der mest hensigtsmæssigt fører frem til uddannelsens mål.

Se i øvrigt afsnit 4.8.2 om forslag og eksempler på beskrivelse af målgruppen.

4.3.9 Afholdelsesformer og tilrettelæggelse – vejen ad hvilken

Afholdelsesformer og tilrettelæggelse afgøres af uddannelsesinstitutionerne. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet med henblik på at kunne gennemføres med de afholdelsesformer, der vælges af uddannelsesinstitutionerne. Dog kan der være undtagelser ved certifikatuddannelserne jf. 4.7 og bilag 1.

Arbejdsmarkedsuddannelserne er ofte karakteriseret ved at føre frem til meget specialiserede kompetencer. Det forudsættes, at medarbejderne på baggrund af deres erfaringer fra det pågældende arbejdsmarked er i stand til at tilegne sig de kompetencer, der er beskrevet i forhold til de beskrevne job-/arbejdsfunktioner, på den tid, der er afsat i arbejdsmarkedsuddannelsen, uden at de opnår kendskab til hele den bagved liggende teoridannelse.

Den handlingsorienterede målformulering beskriver således ikke ”vejen ad hvilken” undervisningen sikrer, at deltagerne når uddannelsens mål, det vil sige tilrettelæggelse, indhold, indlæringsdybde eller niveau.

4.3.10 Lærerkvalifikationer

Som udgangspunkt er det uddannelsesinstitutionerne, der er ansvarlige for, at lærerne har de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer i forbindelse med gennemførelse af en konkret arbejdsmarkedsuddannelse.

Efteruddannelsesudvalget kan beskrive eventuelle særlige kvalifikationskrav i forbindelse med certifikatuddannelser. Kravene skal kunne håndteres inden for AMU-bekendtgørelsens krav til lærernes uddannelse jf. [Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 14](#), ligesom lærernes aflønning skal kunne indeholdes i taxametertilskuddet.

4.4 Krav til bedømmelse

Hovedreglen er, at læreren bedømmer, om deltagerne har nået de handlingsorienterede mål, og denne bedømmelse danner baggrund for udstedelse af et uddannelsesbevis ved uddannelsens afslutning.

Uddannelsesinstitutionen attesterer på uddannelsesbeviset, at læreren har bedømt, at en deltager har nået uddannelsens mål. Hvis en deltager efter lærerens bedømmelse ikke har nået uddannelsens mål, kan uddannelsesinstitutionen eventuelt udstede et deltagerbevis.

I forbindelse med certifikatuddannelser, kan der være særlige krav til bedømmelse jf. 4.7 og bilag 1.

Uddannelsesinstitutionen indberetter til Undervisningsministeriet / AMU-statistikken, hvor mange kursister der har gennemført med bevis.

4.5 Bevistekst

Bevisteksten er som udgangspunkt identisk med indholdet i den handlingsorienterede målformulering. Det kan dog være anderledes med certifikater jf. bilag 1.

På beviset anføres endvidere uddannelsens kode og titel samt varighed.

Såfremt bevisteksten er skrevet med punktopstilling, er det vigtigt at være opmærksom på, at målformuleringen automatisk bliver overført til bevisteksten. Der er mulighed for at forkorte bevisteksten. Se ”Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB”, som kan findes i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet ”Vejledninger”.

4.5.1 Afkrydningsfelt i bevisteksten

Det kan eventuelt anføres, hvis der i bevisteksten skal være en mulighed for af krydse af, om undervisningen er gennemført med et særligt materiale eller lignende. Selve afkrydningsfeltet oprettes som en del af bevisteksten. I sådanne tilfælde er der tale om såkaldte multiplankurser-/uddannelser.

4.5.2 Multiplanuddannelser

Af [§ 8, stk. 2. i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) fremgår det, at multiplanuddannelser er uddannelser, hvor samme færdighed ifølge arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering søges opnået i et af flere materialer, eller som i øvrigt gennemføres i forskellige versioner/teknikker/metoder. I disse tilfælde angiver efteruddannelsesudvalget med godkendelse fra Undervisningsministeriet tillige, hvorledes disse versioner skal betegnes på bevisteksten. Hensigten med multiplanuddannelser er at undgå dobbeltudvikling af arbejdsmarkedsuddannelser.

Et eksempel på at undervisningen kan gennemføres med udgangspunkt i forskellige materialer er arbejdsmarkedsuddannelsen 42002 *Fremstilling af tagrender og nedløb*, der er godkendt til gennemførelse i zink eller kobber, og den pågældende kursist har brug for at lære at anvende begge materialer.

Arbejdsmarkedsuddannelsen 47833 *Teknologisk ajourføring audio/video-systemer* er et eksempel på en multiplanuddannelse, hvor undervisningen kan gennemføres i forskellige teknikker. .

4.6 Spørgsmål til de fælles kvalitetssikringsredskaber, VisKvalitet.dk

Undervisningsministeriet udvikler og vedligeholder de fælles kvalitetssikringsredskaber, VisKvalitet.dk, i samarbejde med efteruddannelsesudvalg og uddannelsesinstitutioner. I VisKvalitet.dk gennemfører AMU-kursister evalueringer af kursusaktiviteten. Efteruddannelsesudvalgene skal anvende VisKvalitet.dk som led i sikringen af, at arbejdsmarkedsuddannelserne er relevante for virksomhederne og deltagerne.

Efteruddannelsesudvalgene har mulighed for at formulere spørgsmål til et specifikt AMU-kursus i VisKvalitet.dk. Derudover er det muligt for efteruddannelsesudvalgene at formulere spørgsmål på tværs af flere AMU-kurser. I forbindelse med formulering af evalueringsspørgsmål er det vigtigt at være bevidst om betydningen af spørgsmålskonstruktionen. Der er inspiration og vejledning til at udarbejde evalueringsspørgsmål i [kvik-guiden](#) til VisKvalitet.dk. Afsnittet er henvendt til institutionerne, men metoderne er de samme. Læs mere på [VisKvalitet.dk](#). Spørgsmål om VisKvalitet.dk skal rettes til Center for Kvalitetsudvikling og Tilsyn.

4.7 Certifikatuddannelser

En række jobfunktioner forudsætter ifølge en lov, bekendtgørelse eller en bindende brancheaftale, at udøveren har et certifikat, som dokumenterer, at vedkommende har gennemgået en bestemt uddannel-

se og eventuelt bestået en afsluttende prøve. Begrebet ”certifikatuddannelse” er samlebetegnelsen for sådanne uddannelser og består af to forskellige typer: *myndighedscertifikater* og *branchecertifikater*.

Myndighedscertifikater

Der er tale om et myndighedscertifikat, når den pågældende uddannelse ifølge lov eller bekendtgørelse giver adgang til at udøve et bestemt erhverv. Eksempler herpå kan være arbejde med epoxy, gaffeltruck og kran.

Branchecertifikater

Der er tale om et branchecertifikat, når Undervisningsministeriet på baggrund af et formaliseret regelsæt om uddannelsen udarbejdet af en almindeligt anerkendt certificerings- eller brancheorganisation eller lignende har godkendt, at der udstedes et certifikat. Godkendelsen kan nægtes, hvis ikke det kan godtgøres, at gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelsen efter kutyme inden for erhvervet er en forudsætning for udøvelse af jobfunktionen.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der er certifikatuddannelser, beskrives som almindelige arbejdsmarkedsuddannelser, men derudover med de krav, som fremsættes af de certifikatudstedende myndigheder eller organisationer, for eksempel ufravigelig varighed eller ufravigelige adgangsforudsætninger. Eventuelle adgangsforudsætninger vedrørende udøvelsen af erhvervet, hvis anvendelse – som fx et vandelskrav – kræver udøvelse af et skøn, kan ikke medtages som en betingelse for optagelse på uddannelsen. I arbejdsmarkedsuddannelsen skal der være en præcis angivelse af de bestemmelser, som certifikatet reguleres efter.

Hvis arbejdsmarkedsuddannelsen fører til et certifikat, udarbejdes den handlingsorienterede målformulering oftest i et samarbejde mellem efteruddannelsesudvalget og den certifikatudstedende myndighed eller organisation.

Der skal udfyldes et certifikatfaneblad i Uddannelsesadministration.dk. Under menupunktet ”Oversigter” i Uddannelsesadministration.dk kan der dannes en oversigt over samtlige arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat.

I forbindelse med certifikatuddannelser kan der være særlige krav til bedømmelse. Såfremt det er tilfældet, foretages en uddybning af disse krav.

Certifikatudstedelse må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

Se endvidere bilag 1.

4.7.1 Forudgående proces for indsendelse af ansøgning om certifikatuddannelser

Nye certifikatuddannelser kan potentielt medføre udgifter på EVE-rammen. På den baggrund skal efteruddannelsesudvalget, inden en eventuel udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser der leder frem til certifikat, orientere udvalgets områdekonsulent i ministeriet om det forventede deltagerantal, uddannel-

sesvarighed og takst, meromkostninger til særligt udstyr samt yderligere lærerkvalifikationer med henblik på, at Undervisningsministeriet for myndighedscertifikatuddannelsernes vedkommende kan vurdere, hvorvidt der skal rejses en budgetsag. Når det finansieringsmæssige grundlag er afklaret, udvikler efteruddannelsesudvalget, eventuelt med inddragelse af den ansvarlige myndighed, uddannelsen på baggrund af myndighedens krav til udøvelsen af den pågældende jobfunktion.

Se i øvrigt kapitel 4.10 om takstindplacering.

4.8 Tekst til indberetning til UG.dk

Uddannelsesinstitutionerne skal indberette alle udbud af arbejdsmarkedsuddannelser til UddannelsesGuiden jf. [Bekendtgørelse nr. 551 af 19. juni 2009 om indberetning til Uddannelsesguiden](#) (UG.dk). Formålet er at sikre, at der er gennemsigtighed i forhold til udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelser.

Efteruddannelsesudvalget formulerer den beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsen, som kommer frem, når der søges i UG.dk. Teksten skal bidrage til at markedsføre uddannelsen. Teksten overføres til UG.dk ved uddannelsens godkendelse.

Beskrivelsen inddateres i Uddannelsesadministration.dk med følgende punkter, der følger opbygning af og formkrav til uddannelsesbeskrivelsen i UG.dk:

- WEB-søgetekst
- Beskrivelse af målgruppen
- Målbeskrivelse
- Varighed
- Eksamen

Beskrivelsen godkendes af Undervisningsministeriet. Der kan anvendes standardtekster til flere af punkterne. Ændring af UG-teksterne kræver nygodkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen. Under menupunktet ”Brugervejledning” i Uddannelsesadministration.dk findes ”Vejledning om formulering/kopiering af målformulering m.m. til UG-tekst.”

4.8.1 WEB-søgetekst

WEB-søgeteksten er et kort sammendrag af den handlingsorienterede målformulering. Af tekniske grunde kan teksten max være på fire linjer.

WEB-søgeteksten er den første beskrivelse, som, sammen med titlen, kommer frem, når der søges i UG.dk eller Efteruddannelse.dk. WEB-søgeteksten vil i praksis for mange være den eneste beskrivelse af uddannelsen, som de ser, da det kræver ekstra klik at nå frem til den handlingsorienterede målformulering. Det er derfor vigtigt, at WEB-søgeteksten er så dækkende for målets indhold som muligt, og at

den så vidt muligt indeholder samme terminologi (f.eks. fagudtryk) som målformuleringen. Dermed vil det stå klart, hvilken aktivitet der er tale om.

4.8.2 Målgruppe

Beskrivelsen skal som udgangspunkt være en generel beskrivelse af AMU-udviklingsmålgruppen inden for et brancheområde. Beskrivelsen må ikke opstille krav til adgang, som udelukker folk med andre forudsætninger, med mindre der er tale om de eventuelle særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse, som er anført på fanebladet ”Målformulering mm.” i Uddannelsesadministration.dk.

Beskrivelsen skal samtidig bidrage til at vejlede personer, der søger i UG.dk eller Efteruddannelse.dk til at finde frem til det rigtige kursus. Men beskrivelsen må ikke af skolerne kunne læses som ekskluderende i forhold til personer, der har andre kompetencer end de beskrevne, eller kunne forstås som adgangskrav.

I takt med den digitale tilmelding via EfterUddannelse.dk er det imidlertid væsentligt, at målgruppebeskrivelsen er så nuanceret og præcis, at den kan tjene til flere formål: vejledning i forhold til niveauet for kompetencekravene i jobfunktionen og synliggørelse af bredden i målgruppen, der kan have gavn af uddannelsen, således at alle relevante målgrupper vil kunne genkende sig i målgruppebeskrivelsen.

Forslag og eksempler på formuleringer om målgruppen:

- ”Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte og faglærte medarbejdere, der arbejder inden for /med eller har erfaring med/inden for XX eller tilsvarende...”
- ”Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til faglærte og ufaglærte med kendskab til XX, som skal kunne udføre XX inden for XX-branchen”
- ”Det anbefales, at deltagerne har gennemført kursus XX eller besidder tilsvarende kvalifikationer”
- ”Uddannelsen er primært udviklet til faglærte inden for XX, eller ufaglærte med lignende kvalifikationer, der arbejder inden for XX”

4.8.3 Mål

Arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering kopieres ind i fanebladets tekstfelt.

4.8.4 Varighed

Uddannelsens varighed angives.

4.8.5 Eksamen

En evt. certifikatprøve beskrives kort. Ved alle andre arbejdsmarkedsuddannelser kopieres teksten fra skabelonens punkt ”Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis”.

4.9 Indplacering i Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring

Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring (DKLL) er et redskab, der giver et overblik over uddannelsesniveauerne i Danmark, og som viser, hvilket niveau offentligt godkendte uddannelsesbeviser er indplaceret på i forhold til hinanden.

Efteruddannelsesudvalget indplacerer arbejdsmarkedsuddannelsen i niveau 2-5 i kvalifikationsrammen og inddaterer indplaceringen i fanebladet ”DKLL” i Uddannelsesadministration.dk. Som beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsens indhold genbruger it-systemerne den web-søgetekst, som efteruddannelsesudvalget har formuleret til UddannelsesGuiden. Beskrivelsen opdateres ved ændringer i web-søgeteksten.

4.9.1 Indplacering i DKLL af eud-enkeltfag tilkoblet en fælles kompetencebeskrivelse

Efteruddannelsesudvalget skal være opmærksom på den særlige procedure for indplacering i kvalifikationsrammen i forbindelse med tilkobling af enkeltfag til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB). Når efteruddannelsesudvalget tilkobler et enkeltfag til en FKB, inddrages det faglige udvalg i indplaceringen af enkeltfaget i kvalifikationsrammen. Som hovedregel vil enkeltfag (specialefag og områdefag), som indgår i en FKB, følge indplaceringen af den erhvervsuddannelse, som enkeltfaget indgår i.

Se afsnit 4.11.3 om enkeltfag tilkoblet FKB’er.

Under menupunktet ”Brugervejledning” i Uddannelsesadministration.dk findes ”Vejledning til indplacering af AMU-beviser i den danske kvalifikationsramme for livslang læring”.

4.10 Takstindplacering

Undervisningsministeriet tildeler hver arbejdsmarkedsuddannelse og enkeltfag en takst. For arbejdsmarkedsuddannelser tildeles taksten ved godkendelsen, for enkeltfag tildeles taksten første gang enkeltfaget tilkobles en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

Der godkendes således ikke en samlet takst for en FKB. Det skyldes, at omkostningerne ved at gennemføre de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag tilkoblet samme FKB kan variere, samt at samme arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag ikke bør kunne opnå forskellige takster ved tilkoblingen til forskellige FKB’er.

Overordnet opereres med tre taxametre:

- Undervisningstaxameter til finansiering af de direkte udgifter forbundet med undervisningens gennemførelse (lærerløn, udstyr, materialer mv.)
- Fællesudgiftstaxameter til finansiering af udgifter til administration, rengøring, energi, afgifter mv.

- Bygningstaxameter til finansiering af udgifter til bygninger, husleje, afdrag på realkreditlån, bygningsvedligeholdelse, investeringer mv.

Alle takster kan findes i Finansloven og i takstkataloget. Taksterne justeres årligt på baggrund af den generelle pris- og lønudvikling i samfundet samt i forhold til eventuelle politiske aftaler indgået i forbindelse med finanslovsaftalen.

Det dominerende princip i økonomistyringen af arbejdsmarkedsuddannelserne er, at taksterne er politisk fastsat ud fra en landsdækkende udgiftspolitisk prioritering. Taksterne er dermed ikke kun omkostningsnære, men bygger på et princip om ”gynger og karruseller”. På grund af de meget store forskelle i krav til udstyr mv. for de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser er takstsystemet dog bygget således op, at der er mulighed for til en vis grad at tage højde for forskellene ved tildelingen af taksten. Det kan dog i særlige tilfælde være nødvendigt at foretage en indplacering af en arbejdsmarkedsuddannelse i en anden familiegruppe end der, hvor uddannelsesområdet normalt henhører.

Taksten for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse/enkeltfag i en FKB fastsættes gennem en proces, hvor efteruddannelsesudvalget foreslår den familiegruppe og den erhvervsuddannelse, der er mest relevant i forhold til det jobområde, der er tale om. Efteruddannelsesudvalgets forslag til indplacering sagsbehandles i Undervisningsministeriets Center for de Erhvervsrettede Ungdoms- og Voksenuddannelsers Udvikling og Indhold, som indstiller til Økonomikontor 2, der endeligt fastsætter taksten.

4.10.1 Undervisningstaxameter

Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er) er indplaceret i forskellige kategorier, benævnt **familiegrupper**. Der er ca. 50 familiegrupper. Antallet af familiegrupper kan variere fra år til år. Familiegrupperne er oprettet med udgangspunkt i en indholdsdefineret af arbejdsområder (f.eks. frisørområdet, buskørsel, mindre håndværk, gartneri, tryk- og billedbehandling, m.v.).

Familiegrupperne er knyttet op til takstgruppstrukturen. I praksis betyder det, at efteruddannelsesudvalget ved valget af familiegruppe også vælger takst. Der er 12 takstgrupper. Flere familiegrupper kan være tilknyttet samme undervisningstaxameter/takstgruppe, men den enkelte familiegruppe kan kun være tilknyttet et undervisningstaxameter/takstgruppe. Sammenhængen mellem familiegrupper og takstgrupper fremgår af oversigten ”Takstfamilier” i Uddannelsesadministration.dk.

Efteruddannelsesudvalgets valg af familiegruppe/undervisningstakst er toledet:

Først skal efteruddannelsesudvalget vurdere arbejdsmarkedsuddannelsens faglige indhold – hvilket jobområde er der tale om. Ud fra dette findes den tilhørende familiegruppe. En arbejdsmarkedsuddannelse som for eksempel 45257 *Anlæggelse og pleje af greens* tilhører således familiegruppe 14 Gartneri, og en arbejdsmarkedsuddannelse som for eksempel nr. 45396 *Anvendelse af epoxykompositter* tilhører familiegruppe 31 Plastområdet.

Dernæst skal efteruddannelsesudvalget tage stilling til arbejdsmarkedsuddannelsens omkostninger og vurdere, om disse kan rummes inden for den udpegede familiegruppe – og hermed dennes tilhørende takst. Udgangspunktet er, at arbejdsmarkedsuddannelsen placeres i familiegruppen. Sådan vil det være i langt de fleste tilfælde. Men der kan også være arbejdsmarkedsuddannelser inden for samme uddannelsesområde, der nødvendigvis må placeres i en lavere familiegruppe i tilfælde af, at den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse er af ren teoretisk karakter. Eksempelvis er 44648 *El-introduktion for maskinreparatører, el-lære* indplaceret i familiegruppe 41 Teori med øvelser, da den alene foregår i et teoretisk miljø uden brug af det udstyr, der ellers er nødvendigt for uddannelsesområdet. Andre uddannelsesmål inden for det samme uddannelsesområde vil normalt blive indplaceret i familiegruppe 24 Maskinbetjening, mindre maskiner/CAD/CAM/CNC/maskiner.

Hvis efteruddannelsesudvalget ikke mener, at arbejdsmarkedsuddannelsen kan rummes inden for familiegruppen, skal udvalget begrunde dette i forbindelse med ansøgningen om indplacering i en anden takst end familiegruppens. At en arbejdsmarkedsuddannelse er særlig dyr, kan eksempelvis begrundes med, at der skal bruges specielt dyrt udstyr til den, eller at den kræver meget små hold. I disse tilfælde kan efteruddannelsesudvalget indstille en familiegruppe, der afspejler de særlige udgifter. Det er dog ikke ensbetydende med, at ministeriet kan efterkomme efteruddannelsesudvalgets ønske i forhold til den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse.

Ministeriet foretager med mellemrum et taksteftersyn, hvor udgifterne inden for familiegrupperne måles op mod taksterne og den samlede ramme, og på denne baggrund vurderer ministeriet om familiegrupper eller takster eventuelt skal ændres.

Der vil dog herudover i særlige tilfælde kunne ske en flytning af en familiegruppe til en anden takstgruppe, eller en arbejdsmarkedsuddannelse kan flyttes op i en anden familiegruppe, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Indplacering af en arbejdsmarkedsuddannelse i en højere familiegruppe kan i særlige tilfælde efterkommes på godkendelsestidspunktet, men det bør dog primært ske ved et finansårsskift. Flytning af familiegruppe og takstgrupper kan kun ske ved finansårsskift af finanslovstekniske årsager.

4.10.2 Bygnings- og fællesudgiftstaxameter

Ved valg af bygnings- og fællesudgiftstaxameter (BYFÆ) indplacerer efteruddannelsesudvalget **først** på baggrund af en vurdering arbejdsmarkedsuddannelsens faglige indhold. **Dernæst** skal efteruddannelsesudvalget tage stilling til arbejdsmarkedsuddannelsens omkostninger og vurdere, om disse kan rummes inden for de givne bygnings- og fællesudgiftstaxametre.

Bygnings- og fællesudgiftstaxametrene er takstindplaceret på grundlag af en kvadratmeternorm efter tilsvarende principper for andre uddannelsesområder (aktuelt erhvervsuddannelserne). Den enkelte kvadratmeter er i tilskudsmæssig sammenhæng udtryk for et nødvendigt arealbehov i forbindelse med gennemførelse af en arbejdsmarkedsuddannelse. Gennemførelse af et slagteruddannelsesforløb kræver slagterifaciliteter, som er mere omfattende areal- og udstyrmæssigt og derved dyrere end for eksempel kontorfaciliteter, hvorfor kvadratmeternormen for slagteriuddannelser er højere end kvadratmeternor-

men for uddannelser på kontorområdet. Det kan dog i særlige tilfælde også være relevant at anvende BYFÆ 6666 Særtakst teori, hvor det pågældende uddannelsesmål er af teoretisk karakter. Vurderingen skal ses i sammenhæng med, hvilke lokaler der anvendes, og hvor meget rengøring der skal til efterfølgende, som er udgifter, der indgår i disse taxametre.

Bygningstaxameteret ydes til udgifter til bygninger, husleje, afdrag på realkreditlån, bygningsvedligeholdelse og investering m.v. Der er p.t. 11 forskellige kvadratmeternormer på bygningsområdet og herved 13 forskellige bygningstaxametre.

Fællesudgiftstaxameteret ydes til de udgifter, der er fælles for skolen, og som ikke hensigtsmæssigt kan fordeles på de enkelte uddannelser. Det drejer sig bl.a. om udgifter til administration, rengøring, energi, afgifter m.v. Der er p.t. 8 forskellige kvadratmeternormer på fællesudgiftsområdet og herved 8 forskellige fællesudgiftstaxametre.

Hvilke kvadratmeternormer, der skal være gældende for takstindplaceringen af en ny arbejdsmarkedsuddannelse på bygnings- og fællesudgiftsområdet, angives ved brug af et såkaldt BYFÆ-nummer, som tilknytter de gældende bygnings- og fællesudgiftstaxametre til uddannelsens takstindplacering. BYFÆ-numrene består af mulige kombinationer af de 13 bygnings- og 8 fællesudgiftstaxametre.

Sammenhængen mellem bygningstaxametre og fællesudgiftstaxametre fremgår af oversigten ”BYFÆ” i Uddannelsesadministration.dk

4.10.3 Fastsættelse af deltagerbetaling (normpris)

I forbindelse med sagsbehandlingen indplacerer Undervisningsministeriet uddannelsen i en såkaldt ”EVE-gruppe”.

EVE-gruppen afgør, om der er deltagerbetaling på uddannelsen og deltagerbetalingens størrelse i forhold til de satser, der fastsættes på de årlige finanslove.

For AMU findes følgende EVE-grupper: It-fag, Almene- og sprogfag, Organisatoriske fag, Teknisk-faglige og merkantile fag samt SOSU og pædagogiske fag. EVE-grupperne fremgår af finansloven.

Uddannelserne i fælleskataloget placeres også i en af EVE-grupperne.

Undervisningsministeriet indplacerer så vidt muligt uddannelsen på baggrund af en vurdering af den handlingsorienterede målformulering.

I langt de fleste tilfælde vil uddannelserne kunne indplaceres i EVE-gruppe 5, Teknisk faglig merkantile fag, da uddannelserne ofte er fagspecifikke og kun kan tages inden for et specielt fagområde.

Uddannelser, der udbydes på tværs af et fagområde, vil sædvanligvis skulle kategoriseres i enten It-fag, Almene- og sprogfag eller Organisatoriske fag, og skal derfor knyttes til en af de her nævnte EVE-grupper.

4.10.4 Takstindplacering af IT-uddannelser

Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i FKB'er, som er rene it-uddannelser, det vil sige, at det eneste udstyr, der bruges, er pc'er, indplaceres altid i familiegruppen "Teori" (med øvelser inkl. vedr. lovgivningsregler) og med BYFÆ-nummer 3274 It- og elektronikteknologi.

Dette er aftalt for at sikre, at rene it-uddannelser har samme takst uanset, hvilken FKB de er udviklet i forhold til.

4.11 Enkeltfag tilkøbet fælles kompetencebeskrivelser

Når et fag i en erhvervsrettet uddannelse, f.eks. et fag i erhvervsuddannelserne, udbydes enkeltstående som voksen- og efteruddannelse, udbydes faget som enkeltfag efter lov om åben uddannelse.

Det fremgår af [§ 2 stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse](#) (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. nr. 374 af 4. april 2014, at et enkeltfag er "en fagligt afgrænset del af en uddannelse, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt."

Enkeltfags mål, varighed og bedømmelse følger bestemmelserne i den erhvervsrettede uddannelse, som faget er en del af. Der udstedes enkeltfagsbevis.

4.11.1 Hvilke fag kan optages som enkeltfag i FKB?

Følgende fag i erhvervsuddannelserne kan optages som enkeltfag i FKB:

- Områdefag
- Bundne specialefag
- Valgfri specialefag (dog ikke arbejdsmarkedsuddannelser, der er optaget i en erhvervsuddannelse som valgfri specialefag).

4.11.2 Identitet mellem arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag

Efteruddannelsesudvalget har ansvar for at vurdere, om der er identitet mellem en arbejdsmarkedsuddannelse og et enkeltfag. Efteruddannelsesudvalget skal nedlægge arbejdsmarkedsuddannelser, der er identiske med enkeltfag. Efteruddannelsesudvalget kan derefter tilkoble enkeltfaget.

Efteruddannelsesudvalget skal vurdere, om der er tale om identiske/ens mål (indhold), og om der er tale om identisk/ens varighed. "Identitet" mellem en arbejdsmarkedsuddannelse og et enkeltfag bety-

der, at der er identitet på begge punkter. Forskelle i formuleringer og beskrivelsesmetodik er ikke nødvendigvis udtryk for manglende identitet.

4.11.3 Tilkobling af enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelse

Der kan tilkobles område- og specialefag fra erhvervsuddannelserne til en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

I forbindelse med ansøgning om tilkobling af et enkeltfag til en FKB skal efteruddannelsesudvalget:

- Indsende et ansøgningsskema til Undervisningsministeriet
- Tilkoble enkeltfaget til FKB'en.
- Eventuelt inddatere kvalitetsspørgsmål.

Det efteruddannelsesudvalg, der første gang tilkobler et enkeltfag til en FKB, fungerer som udviklingsansvarligt efteruddannelsesudvalg. Dette er alene teknisk begrundet. Det faglige udvalg har fortsat udviklingsansvaret.

Den FKB, enkeltfaget tilkobles første gang, fungerer teknisk set som moder-FKB i uddannelsesadministration.dk. Enkeltfag er ikke kernemål og tælles ikke med i opgørelsen af uddannelsesinstitutionernes minimumsaktivitet.

Ved godkendelse af den første tilkobling oprettes en takst til enkeltfaget efter samme retningslinjer som taksterne for arbejdsmarkedsuddannelserne.

Enkeltfaget bevarer den kode og målbeskrivelse, som faget har i erhvervsuddannelsen.

I forbindelse med tilkobling af enkeltfag til en FKB gælder de samme principper med hensyn til afsøgning af, om uddannelsesbehovet dækkes af en allerede eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse, jf. afsnit 4.2.1 om konkurrenceklausulen.

Se endvidere afsnit 4.9.1 om indplacering i Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring i forbindelse med tilkobling af enkeltfag til fælles kompetencebeskrivelser.

4.12 Koordinering ved udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser

Inden efteruddannelsesudvalget fremsender ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse, skal uddannelsen koordineres med relevante efteruddannelsesudvalg. Det er efteruddannelsesudvalgets ansvar at sikre, at koordineringen sker fyldestgørende. Der er ikke formkrav til koordineringen, men resultatet skal anføres i ansøgningsskemaet. Koordineringens formål er at sikre, at der ikke sker dobbeltudvikling på området. Undervisningsministeriet godkender ikke arbejdsmarkedsuddannelser, hvor koordineringen har vist, at der er uklarhed om ansvarsplaceringen.

4.13 Godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og tilkobling til en fælles kompetencebeskrivelse herunder 6-ugers fristen

Der skal altid søges om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse. Ved godkendelsen bliver arbejdsmarkedsuddannelsen tilkoblet sin moder-FKB. Der skal søges, hvis arbejdsmarkedsuddannelsen skal tilkobles flere fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er).

Der skal søges om nedlæggelse af en arbejdsmarkedsuddannelse, og der skal søges om afkobling af en arbejdsmarkedsuddannelse fra en FKB.

En nyudviklet arbejdsmarkedsuddannelse er godkendt inden for en 6-ugers frist, hvis Undervisningsministeriet ikke har bemærkninger til den. Undervisningsministeriet tager inden for 6-ugers fristen endvidere stilling til, om den nye arbejdsmarkedsuddannelse vil kunne optages i den/de fælles kompetencebeskrivelser, som efteruddannelsesudvalget ønsker, jf. [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) § 10 stk. 4.

Formålet med 6 ugers fristen er at skabe en fleksibel, hurtig og enkel godkendelsesprocedure uden at slække på kravene til uddannelsernes indhold og kvalitet. Dette forudsætter, at formuleringen af nye arbejdsmarkedsuddannelser lever op til beskrivelsessystemets krav, når ansøgningen sendes ind til Undervisningsministeriet.

4.14 Ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser

Det er muligt at foretage ændringer - såkaldt redaktionelle ændringer - i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser i flere tilfælde uden at dette kræver/forudsætter, at efteruddannelsesudvalget skal ansøge om godkendelse af en ny arbejdsmarkedsuddannelse. Ændringerne må ikke medføre ændringer i uddannelsens indhold.

Der kan ske ændringer i en godkendt arbejdsmarkedsuddannelse i følgende tilfælde:

- I forbindelse med ændring til punktopstilling i den handlingsorienterede målformulering
- Sproglig redigering i forbindelse med sproglige forbedringer, tidssvarende udtryk og fagbegreber i den handlingsorienterede målformulering
- Revision med nyt bekendtgørelsesnummer eller anden form for reference (standard e. lign.)
- Stavefejl eller andre lignende fejl.

Der kan ikke ske ændringer i en godkendt arbejdsmarkedsuddannelses kode, titel eller varighed. Ligeledes kan der ikke foretages ændringer i krav til bedømmelse.

Der er således kun én godkendt version af en arbejdsmarkedsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk, og den godkendte version er den til enhver tid gældende version i forhold til f.eks. indberetning af aktivitet.

Nuværende praksis er, at skolerne automatisk får besked om nedlagte og nye arbejdsmarkedsuddannelser og FKB'er m.m. via "Ugens rapport" fra Uddannelsesadministration.dk. Skolerne får på nuværende tidspunkt ikke besked fra ministeriet om redaktionelle ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser. Efteruddannelsesudvalgene og skolerne bør derfor have en løbende dialog, som skal sikre, at skolerne er opdaterede om udviklingen af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Ministeriet og STIL (tidligere UNI-C) samarbejder om en teknisk løsning, således at skolerne vil modtage besked om redaktionelle ændringer. En digital løsning forventes i løbet af 2015.

4.15 3-års reglen for arbejdsmarkedsuddannelser

Uaktuelle arbejdsmarkedsuddannelser skal nedlægges. En arbejdsmarkedsuddannelse anses efter praksis som udgangspunkt for at være uaktuel, når uddannelsen ikke har været grundlag for aktivitet i 3 år.

Undervisningsministeriet foretager hvert år en søgning i Uddannelsesadministration.dk for at udsøge, hvilke uddannelser der ikke har givet grundlag for aktivitet. Efter en høring i efteruddannelsesudvalgene nedlægges disse uddannelser (med mindre der fremkommer særlige grunde til at bevare uddannelsen) med samme tidsfrister som ved nedlæggelse af arbejdsmarkedsuddannelser i almindelighed, det vil sige med minimum tre måneders varsel og med udgangen af et kvartal. Dog skal der ikke indsendes ansøgning om nedlæggelse.

Tilsvarende afkobles enkeltfag, som ikke har været grundlag for aktivitet i 3 år, fra den/de FKB (er), de er tilkøbet.

Fx såfremt efteruddannelsesudvalget er vidende om, at der er arbejdsmarkedsuddannelser, der har haft aktivitet i perioden, kan udvalget gøre indsigelse mod nedlæggelsen. Udvalget skal dokumentere sin viden, f.eks. ved fremsendelse af oplysninger om konkrete hold på konkrete skoler til udvalgets områdekonsulent i Undervisningsministeriet.

5. Oversigt over efteruddannelsesudvalgenes opgaver i relation til udvikling og godkendelse af fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser

Opgaver i relation til udvikling og godkendelse af fælles kompetencebeskrivelser (FKB)

1. Hvis efteruddannelsesudvalget ønsker tilskud fra Undervisningsministeriet til at udvikle en FKB, kan udvalget iværksætte opgaven, når ministeriet har godkendt en bevilling fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL-puljen). Udvalget har ansvaret for gennemførelsen af arbejdet. Godkendelse af bevillingen betyder, at arbejdet med at udvikle en FKB kan gennemføres, og bevillingen kan anvendes, men er ikke en forhåndsgodkendelse af FKB'en.
2. Den udviklede FKB inddateres i Uddannelsesadministration.dk i overensstemmelse med beskrivelsessystemet.
3. Efteruddannelsesudvalget sørger for, at der er kernemål til rådighed, som kan tilkobles FKB'en umiddelbart efter dens godkendelse.
4. Efteruddannelsesudvalget koordinerer FKB'en med relevante efteruddannelsesudvalg.
5. Efteruddannelsesudvalget fremsender korrekt udfyldt ansøgningsskema om godkendelse af FKB'en. Herunder indstilles uddannelsesinstitutioner til udbud, og der indstilles geografisk dækningsområde og minimumsaktivitet, hvis der indstilles mere end én udbyder.
6. Undervisningsministeriet vurderer FKB'en i forhold til beskrivelsessystemets krav samt ansøgningsskemaets oplysninger om koordinering, udvikling af kernemål, indstilling af udbudsgodkendelser mv.
7. Undervisningsministeriet forelægger FKB'en for VEU-rådet til udtalelse.
8. Undervisningsministeriet udarbejder godkendelsesskrivelse og inddaterer udbudsgodkendelser i Uddannelsesadministration.dk.

Opgaver i relation til udvikling og godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser

1. Inden udviklingsarbejdet sættes i gang, og inden en eventuel ansøgning om udviklingsmidler, undersøger efteruddannelsesudvalget om et givet uddannelsesbehov dækkes af en anden offentlig eller privat uddannelse. Hvis dette er tilfældet, er der ikke basis for at udvikle en arbejdsmarkedsuddannelse på området.
2. Hvis der er tale om et nyt og/eller udækket behov, og hvis efteruddannelsesudvalget ønsker tilskud fra Undervisningsministeriet til udviklingsarbejdet, kan udvalget iværksætte opgaven, når Undervisningsministeriet har godkendt en bevilling fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL-puljen). Udvalget har selvstændigt ansvaret for gennemførelsen af arbejdet. Godkendelse af bevillingen betyder, at arbejdet med at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser til de beskrevne områder kan gennemføres, og bevillingen kan anvendes, men er ikke en forhåndsgodkendelse af uddannelsen.

3. Efteruddannelsesudvalget inddaterer arbejdsmarkedsuddannelsen i Uddannelsesadministration.dk i overensstemmelse med beskrivelsessystemet.
4. Efteruddannelsesudvalget koordinerer arbejdsmarkedsuddannelsen med relevante efteruddannelsesudvalg.
5. Efteruddannelsesudvalget fremsender korrekt udfyldt ansøgningsskema om godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen.
6. Undervisningsministeriet fremsender kvitteringsskrivelse, og 6-ugers fristen begynder.
7. Undervisningsministeriet vurderer arbejdsmarkedsuddannelsen i forhold til beskrivelsessystemets krav. Ministeriet vurderer ansøgningsskemaets oplysninger om indplacering i forhold til jobområdet og en eller flere tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer samt om koordinering. Ministeriet tager stilling til udvalgets forslag til takstindplacering.
8. Undervisningsministeriet godkender arbejdsmarkedsuddannelsen eller fremsætter bemærkninger inden udløbet af 6-ugers fristen. Bemærkninger sætter 6-ugers fristen ud af kraft.

6. Efteruddannelsesudvalgenes øvrige opgaver

Efteruddannelsesudvalgene har en række opgaver, der bidrager til at sikre kvaliteten i det uddannelses-tilbud, som institutionerne stiller til rådighed for AMU-målgruppen. Disse opgaver beskrives kort nedenfor.

6.1 Læreruddannelse

Lærernes kompetenceudvikling er et væsentligt led i kvalitetssikringen af AMU. Det fremgår af [§ 14 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#), at efteruddannelsesudvalgene ”forestår udvikling af efteruddannelse for lærerne inden for de fælles kompetencebeskrivers jobområder”. Efteruddannelsesudvalgene bidrager således til udvikling af lærernes kompetencer ved at stille relevante efteruddannelsesmuligheder inden for efteruddannelsesudvalgets jobområder til rådighed. Læreruddannelse forstås bredt som kurser, konferencer, temadage og lignende.

Efteruddannelsesudvalgene kan fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser (UUL-puljen) søge Undervisningsministeriet om tilskud til udvikling af læreruddannelse (ikke til gennemførelsen) i forbindelse med de årlige ansøgninger om udviklingsmidler jf. [Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) § 19 stk. 2.

Uddannelsesinstitutionerne har ansvaret for lærernes kvalifikationer, jf. [Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 14](#). Dette gælder for såvel lærernes pædagogiske som deres faglige kvalifikationer.

6.2 Undervisningsmateriale

Efteruddannelsesudvalgene kan udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne. Undervisningsmateriale er et tilbud til uddannelsesinstitutionerne og kan tjene som inspiration til tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen.

Efteruddannelsesudvalgene kan søge om tilskud til udvikling af undervisningsmateriale ved den årlige ansøgning om midler fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL-puljen).

Når Undervisningsministeriet giver tilskud til udarbejdelse af undervisningsmaterialer til AMU skyldes det, at der ofte er tale om så stærkt specialiserede områder og små målgrupper, at der næppe ville blive udviklet tilstrækkelige undervisningsmaterialer til AMU uden offentlig støtte. Efteruddannelsesudvalg, der ønsker at udvikle et undervisningsmateriale, skal undersøge markedet for materialer på det pågældende område, inden der ansøges om tilskud. Hvis der findes undervisningsmateriale, som er anvendeligt i forhold til målgruppen, arbejdsmarkedsuddannelsernes formål og varighed m.v., er der ikke basis for at give offentligt tilskud til udvikling af nyt.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 8 Uddannelsesmateriale, der udvikles af efteruddannelsesudvalgene, og som er finansieret helt eller delvist af staten, tilhører Undervisningsministeriet.

For ikke at konkurrere med private forlag har ministeriet besluttet, at alt undervisningsmateriale, som udvikles med tilskud fra AMU-bevillinger, skal offentliggøres på [Materialeplatformen på www.emu.dk](http://www.emu.dk) og stilles gratis til rådighed for alle. Materialerne skal offentliggøres i en sådan form, at de umiddelbart kan anvendes i undervisningen på arbejdsmarkedsuddannelserne. Materialerne kan derefter uden begrænsning (kommercielt eller ikke-kommercielt) anvendes og viderebearbejdes af enhver med angivelse af kilde.

Da offentliggørelse på Materialeplatformen er en tilskudsforudsætning, er det efteruddannelsesudvalgets ansvar, at undervisningsmaterialet er lagt ind på Materialeplatformen, inden slutfregning af udviklingsopgaven sendes ind.

Materialer til brug ved certifikatprøver og tilsvarende er undtaget fra kravet om offentliggørelse på internettet. Endvidere er der mulighed for efter konkret aftale med ministeriet at undtage eventuelle materialer, der pga. deres særlige indhold (f.eks. af sikkerhedsgrunde) ikke bør være offentligt tilgængelige. Undtagelsen for kravet om offentliggørelse forudsætter, at der i hvert enkelt tilfælde efter drøftelse mellem efteruddannelsesudvalget og Undervisningsministeriet træffes skriftlig beslutning om tilgængeligheden.

Det skal fremgå af beskrivelsen på Materialeplatformen, at undervisningsmaterialet er gratis for alle, at det frit kan kopieres og viderebearbejdes med angivelse af kilde, samt at samme vilkår gælder for kommerciel undervisning.

Pris og vilkår skal fremgå af beskrivelsen på Materialeplatformen med følgende tekst:

Undervisningsministeriet.[Dato, udgivelsesår.] Materialet er udviklet af x-udvalg i samarbejde med y-forfatter. Materialet kan frit kopieres med angivelse af kilde. Materialet kan frit viderebearbejdes med angivelse af følgende tekst: ”Dette materiale indeholder en bearbejdning af [titel, dato, udgivelsesår] udviklet for Undervisningsministeriet af [x-udvalg] i samarbejde med [y-forfatter].

Samme tekst skal fremgå af undervisningsmaterialets kolofon.

Vedrørende samarbejde med et privat forlag samt erhvervelse af rettighederne til undervisningsmaterialer se bilag 2.

6.3 FKB 2735 Fælleskataloget

AMU omfatter jf. [§ 6, stk. 2 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) arbejdsmarkedsuddannelser med ”generelle tværgående mål”, og handlingsorienterede målformulering der ikke tager udgangspunkt i en jobfunktion inden for et konkret jobområde, men i ufaglært og faglært arbejdsmarked generelt.

Disse uddannelser samles i Fælleskataloget. Det fremgår af forarbejderne til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at Fælleskataloget udarbejdes af Undervisningsministeriet, og at dets hovedformål er at hindre dobbeltudvikling på området. I Uddannelsesadministration.dk fungerer Fælleskataloget teknisk som en moder-FKB for arbejdsmarkedsuddannelser, der er tværgående i forhold til AMU-udviklingsmålgruppen, men Fælleskataloget er ikke en fælles kompetencebeskrivelse (FKB).

Såvel Undervisningsministeriet som efteruddannelsesudvalgene kan udvikle arbejdsmarkedsuddannelser til Fælleskataloget. Hvis et efteruddannelsesudvalg udvikler en arbejdsmarkedsuddannelse med Fælleskataloget som moder-FKB, fremstår udvalget som udviklingsansvarligt efteruddannelsesudvalg for uddannelsen.

Ved udvikling af arbejdsmarkedsuddannelserne i Fælleskataloget skal der koordineres med samtlige efteruddannelsesudvalg og Undervisningsministeriet. Det sker efter samme retningslinjer som koordinering af øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

Visse arbejdsmarkedsuddannelser fra Fælleskataloget kan tilkobles en FKB, uden at det udviklingsansvarlige efteruddannelsesudvalg spørges inden tilkobling, jf. nedenfor i 6.4.

Der godkendes ikke udbud til Fælleskataloget. Det betyder, at uddannelser, der er udviklet med Fælleskataloget som moder-FKB, skal tilkobles en FKB, inden de kan udbydes. Det er efteruddannelsesudvalgene, der søger om tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser fra Fælleskataloget til de FKB'er, hvor de er udviklingsansvarlige.

Uddannelserne beskrives i [Uddannelsesadministration.dk](#) som de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

En række uddannelser i Fælleskataloget er udviklet på ministeriets initiativ og/eller i samarbejde mellem Undervisningsministeriet og efteruddannelsesudvalgene. I forbindelse hermed aftales, hvor udviklingsansvaret for de pågældende arbejdsmarkedsuddannelser placeres. Uddannelser, der har Undervisningsministeriet som udviklingsansvarlig, markeres med ”AP” som ”Efteruddannelsesudvalgskode” i Uddannelsesadministration.dk.

Uddannelserne i Fælleskataloget placeres i EVE-rammerne: it-fag, almene fag, organisatoriske fag eller sprogfag, hvilket afgøres af deltagerbetalingen.

6.3.1 Fremmedsprog i AMU

Fælleskataloget omfatter blandt andet arbejdsmarkedsuddannelser i jobrelateret fremmedsprog.

Fremmedsprog i AMU udvikles og gennemføres på to niveauer i forhold til, hvad den konkrete jobfunktion kræver:

- et niveau, der kræver basale eller rutineprægede kommunikative fremmedsprogskompetencer i jobfunktionen: arbejdsmarkedsuddannelsen 44979 Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd
- et niveau, der kræver mere avancerede eller komplicerede kommunikative kompetencer i fremmedsproget: arbejdsmarkedsuddannelsen 44978 Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd.

De to nævnte arbejdsmarkedsuddannelser kan p.t. gennemføres i fremmedsprogene engelsk og tysk.

Der kan ikke godkendes fremmedsprogsuddannelser i AMU ud over disse to niveauer, idet fremmedsprogsfærdigheder ud over disse niveauer ikke vurderes at være en AMU-opgave.

Fremmedsprog i AMU bygger på den forudsætning, at der hos deltagerne eksisterer et fundament af grundlæggende, almene fremmedsprogsfærdigheder, og det er uden for AMU's opgave at sikre, at sådanne grundlæggende, almene fremmedsprogsfærdigheder er til stede hos målgruppen.

6.3.2 Førstehjælp i AMU

Kompetencer i førstehjælp kan indgå som en del af den handlingsorienterede målformulering for arbejdsmarkedsuddannelser, hvis jobfunktioner medfører behov for særlig kompetenceudvikling på området. Kompetencer i førstehjælp vil dermed være integreret i de pågældende uddannelser, og der udstedes ikke særskilt uddannelsesbevis. Der kan dog integreres undervisning og udstedes bevis efter Dansk Førstehjælpsråds regler i forbindelse med certifikatkurser, hvor det er et myndighedskrav, at deltagerne har gennemført førstehjælpsuddannelse efter Dansk Førstehjælpsråds regler.

Det skal fremgå af den handlingsorienterede målformulering for den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse, hvilket førstehjælpskursus, der er tale om, og hvilket bevis, der skal udstedes.

6.4 FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog

En række arbejdsmarkedsuddannelser fra Fælleskataloget er af uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske grunde blevet synliggjort i en obligatorisk del af fælleskataloget. Samtlige AMU-udbydere kan udbyde arbejdsmarkedsuddannelserne fra det obligatoriske fælleskatalog.

Arbejdsmarkedsuddannelserne i FKB 2270 Obligatorisk fælleskatalog bliver automatisk tilkoblet samtlige FKB'er på samme måde, som uddannelserne i dansk som andetsprog bliver i dag. Efteruddannelsesudvalgene skal således ikke søge om godkendelse af tilkobling af de relevante arbejdsmarkedsuddannelser.

6.4.1 Arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede³

For at styrke tosprogedes brug og udbytte af AMU, er der udviklet en række særlige tilbud til tosprogede. Målgruppen for de særlige tilbud defineres som personer, der ikke har dansk som modersmål, og som har behov for undervisning, der tager højde for de dansksproglige forudsætninger, for at kunne få et tilstrækkeligt udbytte af undervisningen.

For tosprogede, der har særlige uddannelsesbehov, er der udviklet en række arbejdsmarkedsuddannelser målrettet:

- behov for supplerende undervisning i dansk som andetsprog,
- introducerende uddannelse til et brancheområde
- uddannelser, der inden for et specifikt fagligt område har et særligt indhold, der er relevant for tosprogede.

Arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede beskrives, koordineres og inddateres i Uddannelsesadministration.dk og optages i fælles kompetencebeskrivelser som de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser. Ordet ”tosprogede” eller forkortelsen ”F/I” (forkortelse for flygtninge og indvandrere) indgår i titlen.

For uddannelser, som er udviklet til tosprogede, er det en vejledende maksimal varighed, der fastsættes jf. [Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 7, stk. 2](#). En arbejdsmarkedsuddannelse for tosprogede kan afkortes, hvis det skønnes, at målgruppen kan nå målet på kortere tid end den vejledende maksimale varighed.

Efteruddannelsesudvalgene kan udvikle arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede målrettet efteruddannelsesudvalgets jobområder. Det kan for eksempel være hensigtsmæssigt, hvis erfaringen viser, at tosprogede har brug for særligt indhold eller mere tid. Pt. eksisterer f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsen 43346 Almen fødevarehygiejne for F/I.

Det initiativtagende efteruddannelsesudvalg har udviklingsansvaret for arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede udviklet med baggrund i et jobområde/en jobfunktion.

Undervisningsministeriet har udviklingsansvaret for arbejdsmarkedsuddannelserne i dansk som andetsprog og for en række branche- og erhvervsintroducerende arbejdsmarkedsuddannelser for målgruppen. Formålet med disse uddannelser er at give tosprogede forudsætninger for at fungere på arbejdsmarkedet og at understøtte dem i at kunne få det fulde udbytte af den faglige undervisning. Disse arbejdsmarkedsuddannelser har FKB 2270 Obligatorisk fælleskatalog som moder-FKB.

³ Ved den sidste ændring af AMU-loven skiftede arbejdsmarkedsuddannelser for flygtninge og indvandrere og særlige uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere navn til henholdsvis arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede og særlige uddannelsesforløb for tosprogede. Den nye betegnelse blev vedtaget for at synliggøre, at deltagelse i de særlige tilbud knyttes op på de dansksproglige forudsætninger.

Arbejdsmarkedsuddannelserne i dansk som andetsprog optages automatisk i FKB 2270 Obligatorisk fælleskatalog, som udbydes af samtlige AMU-udbydere jf. afsnit 6.4.

Formålet hermed er at give uddannelsesinstitutionerne mulighed for at gennemføre særlige forløb for tosprogede, der kombinerer faglig undervisning med dansk som andetsprog inden for de jobområder, institutionen er godkendt til.

Aktiviteten ”Praktik for tosprogede” er ikke en arbejdsmarkedsuddannelse, men optages af samme årsag i FKB 2270 Obligatorisk fælleskatalog.

Særlige uddannelsesforløb for tosprogede

Uddannelsesinstitutionerne kan tilrettelægge særlige uddannelsesforløb for tosprogede, som efter behov kan kombineres af arbejdsmarkedsuddannelser, herunder arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede, enkeltfag tilkøbet FKB og evt. praktik.

Uddannelsesinstitutionerne sammensætter forløbene inden for rammerne af § 25 og § 26 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. . Efteruddannelsesudvalgene kan rekvirere relevante beskrivelser af særlige uddannelsesforløb for tosprogede hos uddannelsesstederne jf. [Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 26 stk. 5](#).

6.5. Garantikurser på EfterUddannelse.dk

Garantikurser er kurser, som giver en garanti for, at kurset afholdes med mindst en deltager på det annoncerede tidspunkt og på det anførte sted. I sjældne tilfælde kan der være pædagogiske og didaktiske forhold, som taler for et andet antal. I disse særlige tilfælde kan der fastsættes et minimumdeltagerantal på maksimal fem deltagere, hvilket dog forudsætter, at der er indgået aftale med det relevante efteruddannelsesudvalg herom. Det er fx. arbejdsmarkedsuddannelser som 45365 *Teambuilding for selvstyrende grupper*, hvor det ikke vil give mening, at kun én person deltager, da deltagerne skal samarbejde for at nå kursets mål.

Det er muligt at få vist garantikurser på EfterUddannelse.dk, ligesom det for brugerne vil være muligt at indsnævre sin søgning til kun at få vist garantikurser. Arbejdsmarkedsuddannelserne mærkes med et ”G”, der markerer, at der er tale om et garantikursus.

Retningslinjer for garantikurser findes i ”Vejledning til uddannelsesinstitutioner om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelser”.

6.6 Lokale uddannelsesudvalg

Uddannelsesinstitutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (dvs. tekniske skoler, handelsskoler og sosu-skoler) skal nedsætte lokale uddannelsesudvalg, som har til opgave at rådgive uddannelsesinstitutionerne i spørgsmål, der vedrører de fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser, institutionen er godkendt til.

Uddannelsesinstitutionen beslutter antallet af lokale uddannelsesudvalg efter drøftelse med de relevante efteruddannelsesudvalg. De lokale uddannelsesudvalg nedsat efter AMU-loven kan efter drøftelse med de relevante efteruddannelsesudvalg beslutte at lægge sig sammen med de lokale uddannelsesudvalg nedsat efter lov om erhvervsuddannelser. Drøftelserne med efteruddannelsesudvalget er ikke bindende for uddannelsesinstitutionens beslutninger.

Flertallet i et lokalt uddannelsesudvalg skal udgøres af lokale repræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere, som udpeges af det relevante efteruddannelsesudvalg efter indstilling fra organisationernes lokale afdelinger. Øvrige medlemmer udpeges af uddannelsesinstitutionen. Arbejdsgivere og arbejdstagere skal være ligeligt repræsenteret, og medlemmerne skal så vidt muligt have tilknytning til det geografiske område, som institutionens udbud henvender sig til.

En privat uddannelsesinstitution, der er godkendt til udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, skal afhængigt af aktiviteten oprette et eller flere uddannelsesudvalg, jf. nærmere [§ 32 i Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

7. Oversigt over lovgrundlaget

Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) reguleres af flere love i samspil. De centrale love på området er:

- Lov om arbejdsmarkedsuddannelser regulerer AMU's formål, indhold, programmer, råd og udvalg og tilskud til kost og logi
- Lov om åben uddannelse regulerer betingelserne for at uddannelsesinstitutionerne kan få tilskud til gennemført AMU-aktivitet, herunder gennemførte enkeltfag tilkøbet FKB.
- Finansloven (§ 20 konto 72) fastsætter AMU's økonomiske rammebetingelser, herunder takster og deltagerbetaling.

Love og bekendtgørelser findes på databasen [Retsinformation](#). Her kan efteruddannelsesudvalgene holde sig orienteret om eventuelle ændringer i love og/eller bekendtgørelser. Det er de til enhver tid gældende bestemmelser, der fastsætter den nærmere regulering.

Undervisningsministeriet udgiver Vejledning til uddannelsesinstitutioner - Vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v.. Senest opdaterede version er fra december 2013 og findes på [Uddannelsesadministration.dk](#) og [Retsinformation](#). Det skal understreges, at denne vejledning kun er en uddybende forklaring af regelgrundlaget, der er fastsat i love og bekendtgørelser.

Undervisningsministeriets regler i Retsinformation nås via Undervisningsministeriets hjemmeside [www.uvm.dk](#). Finansloven findes lettest på Finansministeriets hjemmeside [www.fm.dk](#).

7.1 Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Den gældende lov for området er [Bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. nr. 226 af 4. marts 2014](#). Senere ændringer vil fremgå af Retsinformation.

Loven giver på forskellige punkter ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler. Sådanne regler fremgår navnlig af [Bekendtgørelse nr. 724 af 21. juni 2013 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) samt en række andre bekendtgørelser, bl.a. om AMU i fængsler og arresthuse, som findes i Retsinformation.

7.2 Lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Siden Folketinget vedtog lov om åben uddannelse m.v. 30. juni 1993, er den ændret flere gange. Ændringerne er samlet i ny [lovbekendtgørelse, nr. 374 af 4. april 2014](#).

Loven giver på forskellige punkter ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler. Sådanne regler fremgår af bekendtgørelser, som findes i Retsinformation.

- I forbindelse med udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af AMU og enkeltfag tilkøbet FKB er følgende bekendtgørelser særlig centrale: [Bekendtgørelse nr. 374 af 4. april 2014 af lov om åben uddannelse \(erhvervsrettet voksenuddannelse\) m.v. \(ÅU-loven\)](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1543 af 27. december 2009 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1109 af 1. december 2011 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 551 af 19. juni 2009 om indberetning til uddannelsesguiden.dk](#)

Lov om åben uddannelse har et dobbelt sigte. Dels regulerer den formål, mål og rammer for åben uddannelse på alle uddannelsesniveauer, dels regulerer den tilskudsbetingelserne for uddannelsesinstitutionernes udbud af åben uddannelse og arbejdsmarkedsuddannelser. Som tommelfingerregel gælder, at lov og bekendtgørelse om åben uddannelse omfatter AMU, når AMU er nævnt i den pågældende paragraf.

Det skal fremhæves, at ÅU-lovens § 11 stk. 3, der udelukker tilskud til uddannelser, når der i forvejen findes privat finansierede uddannelser, ikke omfatter AMU. Spørgsmålet er reguleret selvstændigt af § 10, stk. 3, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser, hvorefter der kun kan udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsespolitiske hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde. Det fremgår af lovens § 10, stk. 5, at Undervisningsministeriet ved godkendelsen af en arbejdsmarkedsuddannelse påser, at reglen er overholdt.

7.3 Deltagervilkår/VEU-godtgørelse mv.

Kursister i AMU og enkeltfag tilkøbet en fælles kompetencebeskrivelse (FKB) kan søge om VEU-godtgørelse, tilskud til befordring samt tilskud til kost- og logi. Reglerne om godtgørelse og tilskud til befordring fremgår af lovbekendtgørelse nr. 860 af 24. august 2012 af lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. [Bekendtgørelse nr. 877 af 28. juni 2013 om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.](#)

Nærmere beskrivelse af vilkårene kan findes på veug.dk

Reglerne for VEU-godtgørelse og befordringsgodtgørelse administreres af A-kasserne for de forsikrede deltagere og af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen for de ikke-forsikrede deltagere.

Reglerne for tilskud til kost og logi administreres af Kontor for Erhvervsrettet Uddannelseslovgivning.

8. Bilag

Bilag 1: Certifikatuddannelser

Certifikatuddannelser er uddannelser, hvis gennemførelse ifølge lovgivningen giver ret til udøvelse af et bestemt erhverv.

Certifikatuddannelser beskrives som de ordinære arbejdsmarkedsuddannelser indenfor beskrivelsessystemets rammer, dog med den certifikatudstedende myndigheds specifikke krav indarbejdet heri.

Undtagelsesvis kan der være særlige krav til lærerkvalifikationer samt optagelse på en given certifikatuddannelse, som falder udenfor den normale rammesætning. De særlige lærerkvalifikationer kan imidlertid *ikke* omhandle krav om længere grunduddannelse fx en videregående uddannelse, men kan alene omhandle krav om eksempelvis re-certificering eller krav til erhvervelse af yderligere kurser. I det følgende gennemgås målbeskrivelsens punkter, specifikt omhandlende certifikatet. Derudover findes en vejledningen til udfyldelse af det separate certifikatfaneblad, der skal udfyldes, når der er tale om en certifikatuddannelse. Vejledningen gælder både myndighedscertifikat og branchecertifikat. De resterende punkter i målbeskrivelsen, der ikke gennemgås i dette afsnit, skal udfyldes som det er tilfældet med de ordinære arbejdsmarkedsuddannelser.

Regler om udstedelse af certifikat for uddannelser med myndighedskrav er fastsat i

- [§ 12 stk. 1 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser jf. lovbekendtgørelse nr. 226 af 4. marts 2014](#)
- [§ 22 i bekendtgørelse nr. 724 af 21. juni 2013 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

En række jobfunktioner forudsætter ifølge en lov, bekendtgørelse eller en kutyme, at udøveren har et certifikat, som dokumenterer, at han/hun har gennemgået en bestemt uddannelse og eventuelt har bestået en afsluttende prøve. Begrebet ”certifikatuddannelse” er samlebetegnelsen for sådanne uddannelser. Certifikatuddannelserne består af to forskellige typer nemlig *myndighedscertifikater* og *branchecertifikater*.

Myndighedscertifikat og branchecertifikat

Når der er tale om *et myndighedscertifikat*, er den pågældende uddannelse kommet i stand på baggrund af et ønske fra anden myndighed om en sådan og er funderet i en bekendtgørelse eller lignende.

Er der derimod tale om et *branchecertifikat*, er certifikatuddannelsen kommet i stand på baggrund af en bindende aftale i den pågældende branche om, at gennemførelse af uddannelsen efter kutyme inden for erhvervet er en forudsætning for udøvelse af jobfunktionen. Størstedelen af de branchecertifikater, der er at finde i AMU-regi, bygger på standardiseringsanvisninger fra ”Dansk Standard”.

Undervisningsministeriet kan afslå branchecertifikatstatus, såfremt det ikke kan godtgøres, at gennemførelse af uddannelsen efter kutyme i branchen er en forudsætning for at kunne udøve visse jobfunktioner.

For begge typer af certifikatuddannelser gælder, at en eller flere arbejdsmarkedsuddannelser kan danne grundlag for udstedelse af certifikat. I en række tilfælde gælder et AMU-uddannelsesbevis som certifikat.

Forudgående proces for indsendelse af ansøgning om certifikatuddannelser

Nye certifikatuddannelser kan potentielt medføre betydelige udgifter på EVE-rammen, og i henhold til det udvidede totalrammeprincip vil det derfor være nødvendigt at overveje, hvorvidt der skal rejses krav til den certifikatudstedende myndighed i forhold til finansiering af uddannelsen. Undervisningsministeriet foretager denne vurdering. Det skal til brug herfor bl.a. vurderes, om den pågældende certifikatuddannelses krav til udstyr og lærerkvalifikationer kan opfyldes af uddannelsesinstitutioner, som normalt gennemfører arbejdsmarkedsuddannelser. På den baggrund skal efteruddannelsesudvalget inden en eventuel udvikling af arbejdsmarkedsuddannelse, der leder frem til certifikat, orientere udvalgets områdekonsulent om det forventede antal deltagere, uddannelsesvarighed og takst, eventuelle meromkostninger til særligt udstyr samt yderligere lærerkvalifikationer med henblik på Undervisningsministeriets vurdering af, hvorvidt der skal rejses en budgetsag. Når det finansieringsmæssige grundlag er på plads, udvikler efteruddannelsesudvalget, eventuelt med inddragelse af den ansvarlige myndighed, uddannelsen på baggrund af myndighedens krav til udøvelsen af den pågældende jobfunktion.

Udstedelse af certifikater må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

Godkendelse af certifikatuddannelser bygger på en proces, hvor Undervisningsministeriet i samarbejde med efteruddannelsesudvalget vurderer om den nye uddannelse, myndigheden ønsker udviklet, kan rummes inden for AMU's økonomiske rammer. I vurderingen indgår blandt andet følgende opmærksomhedspunkter:

- Uddannelsen skal rette sig mod AMU's udviklingsmålgruppe.
- Uddannelsen skal beskrives efter beskrivelsessystemets krav. Myndigheden fastsætter de krav, der skal være opfyldt for, at der kan udstedes certifikat. Efteruddannelsesudvalget beskriver uddannelsesmålet inden for beskrivelsessystemets rammer. I forbindelse med ansøgning om godkendelse af nye arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat skal efteruddannelsesudvalgene inddatere en række særlige oplysninger i Uddannelsesadministration.dk, herunder henvisning til de relevante bestemmelser i lov, bekendtgørelse el.lign.
- Efteruddannelsesudvalgenes inddateringer af certifikatoplysninger i Uddannelsesadministration.dk sikrer, at der til stadighed er overblik over certifikatuddannelserne og de regler, certifikaterne udstedes efter.
- Under menupunktet "Oversigter" i uddannelsesadministration.dk kan der dannes en liste over samtlige arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat.
- Økonomisk vurdering, herunder antal årselever, takstgruppe m.m.

Punkter i målformulering der omhandler certificeringsdelen

Handlingsorienteret målformulering

Den handlingsorienterede målformulering skal udfyldes, som det er tilfældet med de ordinære arbejdsmarkedsuddannelser. Således er det eksempelvis ikke tilstrækkeligt, at certifikatuddannelsen udfylder kravene i en given bekendtgørelse. Den handlingsorienterede målformulering udarbejdes oftest i samarbejde med den certifikatudstedende myndighed eller organisation.

Der angives korrekt hjemmel samt ansvarlig myndighed for uddannelsen.

Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis

Hovedreglen er, at underviseren bedømmer, om deltagerne har nået arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede mål og på den baggrund udstedes et uddannelsesbevis ved uddannelsens afslutning. Til dette punkt skal det angives, hvorvidt beviset i sig selv udgør et certifikat, eller om der udstedes et egentligt certifikat enten af uddannelsesinstitutionen eller efterfølgende af anden myndighed eller branchen. Nedenfor følger standardformuleringer, som skal anvendes tilføjet en be- eller afkræftelse samt eventuel uddybning. For eksempel:

- Udsteder uddannelsesstedet et uddannelsesbevis, der gør sig gældende som et certifikat?
- Udsteder uddannelsesstedet et egentligt certifikat *i forbindelse med* AMU-uddannelsen?
- Udsteder uddannelsesstedet et egentligt certifikat *efter endt* AMU-uddannelse i forbindelse med afholdelse af prøve/eksamen?
- Udsteder anden myndighed eller branchen et certifikat efter *endt* AMU-forløb? I så fald angives hvem der er udsteder, og hvordan beviset erhverves samt eventuel pålagt vederlag

Se afsnit 4.4. om krav til bedømmelse.

Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser

Herudover skal en række forhold forbundet med certifikatet uddybes. Nedenfor følger således en række spørgsmål, som ønskes besvaret. Der er tale om standardformuleringer, som skal anvendes tilføjet en be- eller afkræftelse samt eventuel uddybning. Eventuelle yderligere forhold vedrørende certifikatet, skal tilføjes under dette punkt.

- Er der særlige krav til varighed og mødepligt således, at uddannelsens varighed ikke kan afkortes eller lignende? I så fald angives hvilke.
- Er der særlige krav til det faglige indhold i undervisningen? I så fald angiv hvilke.
- Er der særlige krav til lærer kvalifikationer?⁴I så fald angiv hvilke.
- Er der krav til brug af særligt udstyr i forbindelse med undervisningen, eller til eksamen hvis en sådan er *indeholdt* i undervisningen?
- Er der krav til tilknytning af censor i forbindelse med prøve/eksamen *indeholdt* i uddannelsen?

⁴ Efteruddannelsesudvalget kan beskrive eventuelle særlige lærer kvalifikationskrav i forbindelse med certifikatuddannelser. Dette kan eksempelvis være krav om erhvervelse af yderlige kurser. Kravene skal kunne håndteres inden for AMU-bekendtgørelsens krav til lærernes uddannelse jf. Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 14, ligesom lærernes aflønning skal kunne indeholdes i taxametertilskuddet.

- Er der specifikke krav til erhvervelsen af certifikatet, det være sig fx supplerende og/eller forudgående certifikater, krav om praktisk erfaring eller brugerbetaling?
- Gør den pågældende uddannelse sig gældende som re-certificeringsuddannelse eller lignende?
- Er der mulighed for at få foretaget en IKV, som kan modsvare målet?

Web-søgetekst:

Når der er tale om en certifikatuddannelse, skal det tydeligt fremgå. Der kan med fordel blot indføres ”certifikatuddannelse”. Af tekniske grunde kan teksten max være på fire linjer.

Målgruppe:

Der kan forekomme særlige adgangskrav til certifikatuddannelserne.

Eksamen:

Til forskel fra de ordinære AMU-uddannelser har certifikatuddannelserne ofte tilknyttet en eksamen eller en prøve. Typisk finder disse sted i forbindelse med uddannelsens afslutning. Det er nødvendigt at angive, hvor i uddannelsesforløbet en eventuel prøve/eksamen finder sted, dels da der kan forekomme ekstraordinære udgifter forbundet med afholdelse af eksamen (som er væsentligt at vide såfremt eksamen afholdes inden uddannelsens afslutning), dels af hensyn til hvorvidt en eventuel prøve/eksamen afholdes efter uddannelsens afslutning således, at den ikke danner grundlag for erhvervelse af uddannelsesbevis.

På den baggrund følger i det nedenstående en række spørgsmål, der skal besvares i forbindelse med udfyldelse af dette punkt. Spørgsmålene skal anvendes som standardformuleringer, der blot skal be- eller afkræftes og eventuelt uddybes.

- Er der krav fra anden myndighed om afholdelse af prøve/eksamen *indeholdt i* uddannelsesforløbet? I så fald at prøven/eksamen er indeholdt i uddannelsen, ønskes en kort uddybning af denne
- Er der krav fra anden myndighed om afholdelse af prøve/eksamen, men som afholdes *efter* endt AMU-uddannelse?
- Afholdes der prøver i forbindelse med uddannelsen, som er lærerbestemt?
- Afholdes der ingen prøve/eksamen i forbindelse med den pågældende uddannelse?

Oplysninger om certifikat

Fanebladet ”Certifikat” udfyldes af efteruddannelsesudvalget, når der er tale om en arbejdsmarkedsuddannelse, der leder frem til et certifikat. EUU skal korrekt angive hvorvidt der er tale om en myndighedscertifikatuddannelse eller en branchecertifikatuddannelse.

Certifikatnavn

EUU påfører det korrekte certifikatnavn i første rubrik.

Myndighed / branche

Myndighed og branche påføres ved at vælge en af mulighederne i rullepanelet. Såfremt myndigheden/branchen ikke findes i rullepanelet, kan der rettes henvendelse til Undervisningsministeriet (udvalgets områdekonsulent), så stamdata kan blive ajourført. Bemærk, at administrationen af et sådant tiltag kan vare en måned eller mere.

Hjemmel

Der angives den korrekte og fuldstændige hjemmel for certifikatet fra lov, bekendtgørelse eller lignende. Foreligger der særlige (evt. interne) vejledninger, skal disse vedhæftes ansøgningen til den pågældende certifikatuddannelse som bilag.

Udsteder

Udsteder af uddannelsesbevis eller et egentligt certifikat vælges i rullepanelet. Med ”udsteder” forstås den instans, der udsteder certifikatet, eksempelvis uddannelsesstedet., Udsteder anden myndighed eller branchen derimod et certifikat efter endt AMU-forløb, er det således anden myndighed eller branchen, der anføres som udsteder. I tilfælde af ombytning af uddannelsesbevis til et egentligt certifikat er det ligeledes anden myndighed eller branchen, der anføres som udsteder.

Certifikatuddstedelse må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

Bemærkninger

Her angives, såfremt en eller flere gennemførte arbejdsmarkedsuddannelser kan føre til certifikatuddstedelse.

Skønnet antal certifikater per kvartal

Efteruddannelsesudvalget skal angive et skøn for, hvor mange certifikater der i gennemsnit forventes udstedt pr. kvartal.

Oversigt over certifikater

På baggrund af inddateringerne kan der under menupunktet ”Oversigter” og ”Arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat” dannes en liste over certifikatuddannelser i AMU. Listen indeholder information om udvalg, kode, uddannelses titel, certifikattitel og godkendelsesperiode.

Mere specificerede certifikatoplysninger kan fås ved at aktivere det røde printikon i uddannelsesoversigten. Denne udskrift dannes på baggrund af efteruddannelsesudvalgets inddateringer i fanebladet ”Certifikat”.

Bilag 2: Undervisningsmaterialer – udvikling og offentliggørelse

Efteruddannelsesudvalgene kan udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne. Undervisningsmateriale udarbejdes som et tilbud til uddannelsesinstitutionerne og som inspiration til tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen.

Regler om undervisningsmaterialer er fastsat i [§ 8 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. nr. 226 af 4. marts 2014](#), Bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Samarbejde med et privat forlag

Et efteruddannelsesudvalg, der har behov for ekspertbistand i forbindelse med udvikling af et undervisningsmateriale, kan, hvis dette antages at være den mest hensigtsmæssige måde at få opfyldt behovet, samarbejde med et forlag om udvikling af materialet. Inddragelse af sådan fremmed sagkundskab forudsætter, at der indhentes mindst to tilbud, hvoraf det økonomisk mest fordelagtige antages.

Aftalen kan ikke omfatte en fortrinsret for det pågældende forlag til at viderebearbejde eller udgive undervisningsmaterialet, efter at det er offentliggjort på Materialeplatformen.

Erhvervelse af rettighederne til undervisningsmaterialer

Efteruddannelsesudvalgene har ansvar for, at et undervisningsmateriale udviklet med offentligt tilskud ikke krænker tredjemands rettigheder efter ophavsretsloven. Efteruddannelsesudvalgene skal derfor på ministeriets vegne erhverve de fulde rettigheder til samtlige tekster, billeder, tegninger mv., der indgår i materialet. Erhvervelsen af rettigheder skal ske skriftligt.

Efteruddannelsesudvalgene skal have særligt fokus på, at udviklerne ikke anvender dele af allerede udviklet materiale, herunder for eksempel illustrationer, uden at udvalget har sikret sig de fornødne rettigheder til enhver anvendelse. Udviklernes underskrivelse af en kontrakt indeholdende en af de nedenfor nævnte formuleringer om dette spørgsmål er nødvendig, men ikke altid tilstrækkelig til, at udvalget kan leve op til sit ansvar i den retning.

Hvis undervisningsmateriale udvikles af én person, eller flere personer udvikler hele undervisningsmaterialet sammen, skal følgende tekst fremgå af kontrakten/kontrakterne mellem efteruddannelsesudvalget og udvikleren/udviklerne:

Iflg. lov om arbejdsmarkedsuddannelser tilhører uddannelsesmateriale, der udvikles af efteruddannelsesudvalgene, og som finansieres helt eller delvist af staten, Undervisningsministeriet. Det aftalte vederlag dækker Undervisningsministeriets erhvervelse af den fulde ophavsret til hele det udviklede undervisningsmateriale. Udvikleren/udviklerne har (for flere udvikleres vedkommende solidarisk) det fulde juridiske ansvar for undervisningsmaterialets indhold, herunder ansvaret for at de rettighedsmæssige forhold er i orden. Materialet vil blive offentliggjort på Internettet. Materialet kan – uden begrænsning

m.h.t. medie – frit (kommercielt eller ikke-kommercielt) anvendes og viderebearbejdes af enhver mod angivelse af kilde.

Hvis et undervisningsmateriale udvikles af flere personer, der hver udarbejder en specificeret del af materialet, skal følgende tekst fremgå af kontrakten mellem efteruddannelsesudvalget og den enkelte udvikler:

Iflg. lov om arbejdsmarkedsuddannelser tilhører uddannelsesmateriale, der udvikles af efteruddannelsesudvalgene, og som finansieres helt eller delvist af staten, Undervisningsministeriet. Det aftalte vederlag dækker Undervisningsministeriets erhvervelse fra hver udvikler af dennes fulde ophavsret til hele den del af det udviklede materiale, som aftalen omfatter. Udvikleren har det fulde juridiske ansvar for indholdet, herunder ansvaret for at de rettighedsmæssige forhold er i orden. Materialet vil blive offentliggjort på Internettet. Materialet kan- uden begrænsning m.h.t. medie – frit (kommercielt eller ikke-kommercielt) anvendes og viderebearbejdes af enhver mod angivelse af kilde.